



## Stalingradda tufanı andırır yağmurlar altında korkunç savaşlar oluyor

### Roytere göre Hitlerle generalleri arasında ihtilâf çıkmış, Von Bock'a izin verilmiş

#### Moskova, Almanların Stalingradın birçok sokaklarını işgal ettiklerini bildiriyor

Berlin 23 (A.A.) — Alman orduları umumi karargâhının tebliği:  
Kafkasyada düşmanın şiddetli mukavemetine rağmen Alman hücumları devam etmektedir. Kafkasyanın bir limanı önünde bir yüzer havuz ve orta tonajda bir gemi bomba isabetile ağır hasara uğramıştır.  
Stalingradda ve civarında muharebe son derece şiddetle devam etmektedir. Şehrin merkezinde yeniden ilerlemeler kaydedilmiştir. Düşmanın karşı hücumları kırılmıştır.  
Voronej şimalinde düşman 25 tank kaybetmiştir. Cephenin merkez ve şimal kesiminde Alman hücumları muvaffakiyetle bitmiştir. Tayyareler gece ve gündüz Rjev bölgesindeki önemli as-



Von Bock

keri hedeflere hücum etmişler, depoları ve demiryolu tesislerini tahrib etmişlerdir. Balıkçılar yarımadası sahilinde önemli bir Sovyet mevzii muvaffakiyetle bombalanmıştır. Alman ve Fin avcıları cephenin şimal nihayetinde 19 düşman uçağı düşürmüşler, kendileri hiç bir kayba uğramamışlardır.  
Sovyet tebliği  
Moskova 23 (A.A.) — Sovyet sabah tebliği:  
Stalingrad ve merkez bölgelerinde gece savaşları olmuştur. Öteki cephelerde önemli hiç bir değişiklik yoktur.  
Alman kuvvetleri Stalingradın birçok sokaklarını işgal etmişlerdir. Şehrin batı şimalinde Kızıl-ordu kuvvetleri toprak kazan-  
[Devam 5 inci sayfada]

## İaşe işlerinin dahiliye vekâletine devri muhtemel

Ankara, 23 (Hususi) — İaşe işlerinin Dahiliye Vekâletine devri ve bu Vekâlet tarafından tanzimi bahis mevzuudur. Bu hususta yakında bir karara varılacaktır.

## Yurd içinde istihşâl arttırılıyor

## Ziraat Vekâleti tetbirler alıyor

Ekim yılı içinde devlet hesabına 300 bin dekarlık arazi nadas edildi

Ankara 23 (Hususi) — Ziraat Vekâleti istihşali arttırmak için büyük bir gayret sarfetmektedir. Bu hususta aldığı malûmata göre ziraî kombinalar kurumu tarafından önümüzdeki ekim yılı içinde devlet hesabına üç yüz  
[Devam 5 inci sayfada]

## Romanyada teşriî iktidar selâhiyeti Antoneskoya verildi

Londra 23 (A.A.) — Röyter: Bükreşten resmî Alman ajanına gelen bir telgraf, bugün bütün hükümet azaları tarafından imza ve neşredilen bir kararname mucibince tekmlî teşriî iktidar ve selâhiyette Mareşal Antonesconun şahsında toplanmış olduğunu bildirmektedir. Kararname, kanun lâyhalarının mes-

## “Türkiye bir lâhze bile hariçten gelen tazyikler karşısında boyun eğmemiştir,,

Temps gazetesi Von Papenin son demeci üzerine Türkiyenin vaziyeti hakkında bir başmakale neşretti

Bichy, 23 (A.A.) — Başmakale, lesnl Türkiyenin vaziyetine tahsis eden Le Temps gazetesi aşağıdaki makaleyi neşretmiştir:  
M. Von Papen tarafından yapılan son demeciler Türkiye vaziyet meselesini beynelmül sahada ilk vafa getirmiştir. Türkiye hakkında ecnebi gazeteler tarafından verilen haberler hâdiseler birbirini takib ettikçe, kendiliğinden boşa çıkmış ve Türk kabinesinin mukadderatı çok defa yanlış tefsirlerle karışlanmış olduğu için Türkiye meselesinin ancak büyük bir ihtiyat ve temni ile tetkik edilmesi lâzımgelseceğünde şüphe yoktur. Hakikat şudur ki, Türkiye bir lâhze bile hariçten gelen tazyikler karşısında boyun eğmemiş ve tam bir bitarafıktan ibaret olan siyasetini sonuna kadar idame  
[Devamı 5 inci sayfada]



Von Papen

## Temyiz mahkemesinin kararı avukatlar arasında büyük alâka uyandırdı

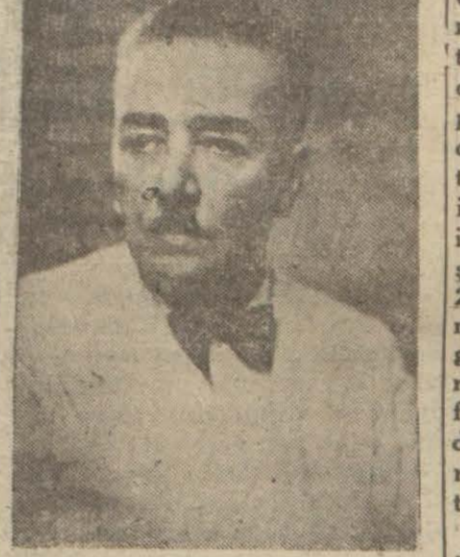
Birçokları: “Adliye Vekâletinin kazaî bir mahiyet taşıyan böyle bir tamime salâhiyeti kabul edilemezdi,, diyorlar

Gıda maddeleri üzerindeki el koyma hükümlerle ezami satış fiyatları kaldırılmış olduğu cihetle Adliye Vekâleti, bu hükümlere muhalefetten suçlu kimseler hakkında evvelce hükmedilmiş olan cezaların infazına ve elde bulunan işlerin takibine muhal olmadığını bir tamimle müddel-umumîliklere bildirmişti.  
Evvelce de yazdığımız gibi bu tamim bir kısım alâkadarlar ve bilhassa hukukçular arasında bir noktâ nazar ihtilâfı doğurmuş, bazıları:  
(Devamı sayfa 4/1 de)

## Hariciye Vekilimize ameliyat yapıldı

Hastanın sıhhi vaziyeti iyidir

Vekile önümüzdeki günlerde ikinci bir ameliyat daha yapılacak



Hariciye Vekili Numan Menemencioğlu

Ankara 23 (A.A.) — Hariciye Vekili Numan Menemencioğ-luya bugün Nümune hastanesinde, Almanyanadan hususi surette tayyare ile gelmiş olan profesör Sauerbruch tarafından bir ameliyat yapılmıştır. Hastanın sıhhi vaziyeti iyidir.  
[Devam 5 inci sayfada]

## Millî korunma kanunu

Adliye vekâletinin mühim bir tamimi

Vekâlet, suçluların asgari hadlerle cezalandırılmalarını kanundan beklenen gayeye uygun bulmuyor

Ankara 23 (Hususi) — Adliye Vekâleti millî korunma kanununun tatbikatı hakkında müddeumumîliklere bir tamim yapmıştır. Vekâlet bu tamiminde millî korunma kanununda suç ile ceza arasında âdil bir nisbet temini gayesile cezalar iki had a-  
[Devam 5 inci sayfada]

## Çörçilin deniz inşaat sanayii işçilerine yeni bir hitabesi

“Gemisiz yaşayamayız ve gemi olmadan galib gelemeyiz,,

Londra 23 (A.A.) — Deniz inşaat sanayii patron ve işçilerinin binden fazla mümessilinin iş tirakile Londrada toplanan hususî konferansa hitaben bugün gönderdiği bir mesajda başvekil Çörçil şöyle demiştir:  
“Gemisiz yaşayamayız ve gemi olmadan galip gelemeyiz. Deniz ticaret durumu son zamanlarda düzen bulmuşsa da henüz vahameti muhafaza etmektedir. Ve bizim yapılabildiği kadar gemiye ihtiyacımız vardır. Mükün olan bütün gayretleri göstermek için hepinize hitab ediyorum. Zira, sizler ancak bu suretle zafere emir verebileceksiniz.”

Amiral Nomura İstanbul muvasalat ettiği gün Yeşilköy hava meydanında «Son Posta» muharriri ile görüşürken

## Pirinç komitesi valinin riyaseti altında toplandı

Pirinç fiyatlarının düşmesi için el konulan pirinçlerin İstanbulla sevki isteniliyor

Halbuki, şehirde ihtiyaca birkaç ay yetecek pirinç var, gelen mallara da kara borsanın el atmıyacağı ne malûm?

Dün öğleden sonra belediye iktisad müdürlüğünde Ticaret odası tarafından seçilen pirinç komitesi vali ve belediye reisi doktor Lutfi Kırdarın riyaseti altında toplanmıştır. Tüccarlar valiyeye piyasasının son vaziyetini izah ederek bugünkü anormal vaziyetin giderilmesi için bazı teklifler ileri sürmüşlerdir. Tüccarların iddialarına göre; bugün İstanbul şehrinin günlük pirinç ihtilâkı 250-300 çuvaldır. Halbuki gelen mallar hiç bir vakit 200 çuval geçmemekte ve ancak 120-180 arasında değişmektedir. İhtiyacın fazla olması ve arzın az olması dilayisile gerek müstehlakler, gerekse piyasaya mal sevkeden tüccarlar fiyatların yükselmesini  
[Devam 5 inci sayfada]



Dr. Lutfi Kırdar

## Birçok bayiler ve şahısların kömür işinde suiistimal yaptıkları tesbit edildi

Şimdilik memurlara birer ton kömür verilecek, tasarruf için eğlence yerlerinin erken kapatılması düşünülüyor

Kömür tevzi müessesesinin İkinciteşrin başına kadar kim Alâkadarlar, son zamanlarda evvelce hiç kok kömürü yakmaya ve yakım vasıtalarını buna laştırdığını yazmıştık.  
(Devamı 2 nci sayfada)

## Japon Amiralleri gittiler

### Amiral Nomura ve Abe ile mühim bir görüşme

Misafirler “Harb ne kadar sürecektir?,” sualine şu cevabı verdiler: “Biz kısa sürmesini ancak temenni edebiliriz. Bilen Allahdır,,

Amiral Nomura harbden sonra Türk - Japon münasebatında çok geniş inkişaf olacağını söylüyor



Amiral Nomura İstanbul muvasalat ettiği gün Yeşilköy hava meydanında «Son Posta» muharriri ile görüşürken



## Hergün

İtalyanın istekleri  
Ve İtalyan  
Gazetesinin  
Yazılarından çıkan  
Bazı manalar

Ekrem Uşaklıgil

Tarihi Emil Ludovig tarihte devir yapmış olan büyük adamları ölümlerinden sonra dile getirmeyi kâfi bulmamış, yarayan büyükleri de konuşurmak istemiş, ilk olarak da İtalya devlet reisini ele almış.

Sinyor Mussolini eski bir gazeteci, eski bir avukat, derin kültüre sahip çok değerli bir muharrirdir. Ara sıra meslektaşları ile konuşarak münakaşada bulunmayı sever, Emil Ludovig'in ricasını kabul etmiş ve demiş ki:

— Hergün gel, istediğin kadar kal, istediğin her şeyi sor, düşündüğün her şeyi söyle.

İyi bir gazeteci, iyi bir avukat, değerli bir muharrir olmak Sinyor Mussolini'nin bütün vasıflarını teşkil etmez. İtalya hükümet reisinin Fransızca, İngilizce, Almanca ana dili kuvvetle konuşmak gibi büyük bir meziyeti daha vardır. Bu meziyeti sayesindedir ki meşhur Münih konferansında Hitler, Daladye, Çem berlayn gibi kendi dilinden başkasını bilmezler arasında kalınca tercüman Schmid'in burnuna kapağı kapıyarak hem delegelek, hem de tercümanlık vazifesini üzerine alarak hisleri, düşünceleri, hedefleri yekdiğerine zid olanları uzlaştırmaya imkân bulmuştur. Son buhran içinde yaptığı tavassut teklifini kabul ettirmiyerek aynı rolü oynamak fırsatını bulamamış olmasına ne derece teessüf edilse yeridir.

Sinyör Mussolini meşhur tarihçi ile onun ana dili olan Almanca'yı tercih ederek konuşmuş, günlerce devam eden bu konuşmadan da mühim bir kitab çıkmış.

En büyük dünya faciasının başlıca rol sahipleri üzerinde etüdler yaparken müstakbel tarih cilerin en çok, en sık müracaat edecekleri eser bu kitab olacaktır.

Emil Ludovig sormuş, arlamak istemiş:

— Eski gazeteci, eski avukat, değerli muharrirle demir elli hükümet reisi arasında ne fark vardır?

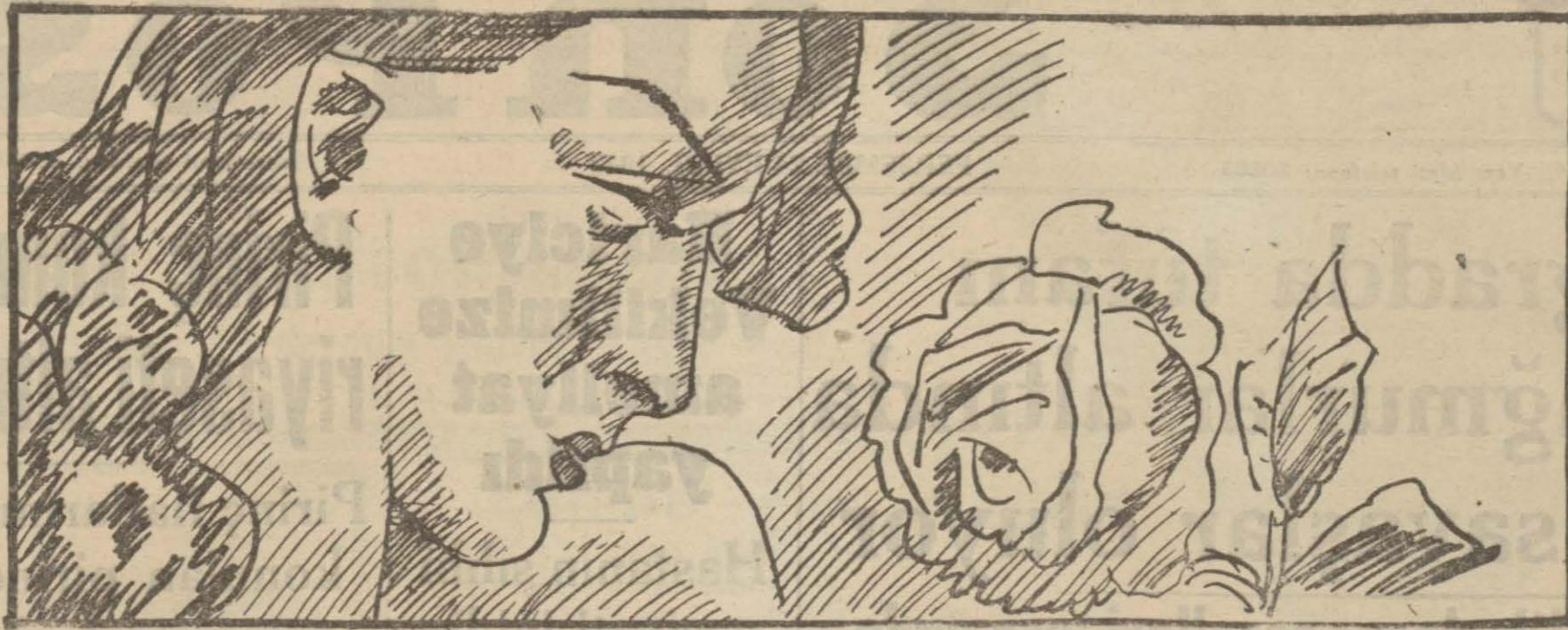
Öğrenmiş, ki avukat, gazeteci, muharrir insanlara hamle yaptırmak kuvvetini veren iç ale ve kendisini teslim edebilirdi, fakat hükümet reisinin hareketlerine hâkim olan iç aleviden ziyade hesabdır.

Sinyör Mussolini 1940 yılı Haziran ayının bir sabahında gizli istihbarat memurlarının yolladıkları raporları okuduktan sonra içinden gelen hamle alevini bastırmaya çalışarak sonucu bir hesap yaptı:

Fransa yıkılıyordu, onun arkasından İngiltere elbette göçecekti. Böyle bir fırsat bir milletin tarihinde 5.000 yılda bir defa bile tekrerrül edemezdi.

O günün akşamında Roma halkı Quirinal sarayının önünde toplanmaya çağırıldı ve öğrendi ki İtalya Fransaya harb ilân etmiştir. (Dinami 4/2 de)

## Resimli Makale:



Kadın çok ince ve nazik bir çiçeğe benzer, kokasını ancak gölgede bulunduğu zaman verir.

Kadın kıymetli bir ağaçtır, meyvasını çocuk şeklinde verir, fakat meyvanın lezzetli olması kadının tahsilli olmasına bakar.

## Şehir Haberleri

## Üniversite spor teşkilâtı için yapılan hazırlıklar

Teşkilât etrafında temaslarda bulunmak üzere beden terbiyesi umum müdürlüğünden gelen heyetle, Üniversite talebe teşkilâtı çalışmaya başladılar

Maarif Vekillığının kararile önümüzdeki ders yılından itibaren Üniversitede faal bir spor teşkilâtı kurulmasına karar verildiğini evvelce yazmıştık.

Bu teşkilât işi etrafında Üniversitenin alâkadar makamlarile temas ve istişarelerde bulunmak üzere şehrimize gelen Vekâlet Beden Terbiyesi ve İzcilik şubesi Umum Müdürü Rü Vildan Axlr, Beden Terbiyesi Umum Müdürü Muavini Cemal Gökdağ, Gazl Terbiye Enstitüsü Beden Terbiyesi şubesi öğretmenlerinden Ömer İcab eden tetkiklere başlamışlardır.

Diğer taraftan beden terbiyesi ve spor teşkilâtı için Üniversitede Fen Fakültesi Dekanı ve Talebe Birliği Reisi Profesör Fahri Yeniciyan başkanlığında Birlik Spor Kolu Reisi Profesör Doktor Sadi İrmak, Hifzissihha Profesörü Fahrettin Arel ve Talebe Birliği Umumi Kâtibi Avni Kefelden müteşekkül bir heyet teşkil edilmiştir.

Heyet Ankaradan Maarif Vekillığı tarafından gönderilen zevatla istişarelerde bulunmak suretile Üniversite Beden Terbiyesi ve Spor teşkilâtı nizamnamesini hazırlamaktadır. Nizamname esaslarına göre her fakülte muhtelif sorulara aid birer kol teşkil edilecek ve bu kollar da doğrudan doğruya Talebe Birliğine bağlı bulunacaktır.

Üniversite namına diğer okullar ve spor teşekkülleri ile yapılacak her nevi maçlar ve gösteriler Talebe Birliği tarafından tertib ve idare edilecektir.

## Fener Patrikhanesi yangını maznu iları beraat ettir

Bir müddet evvel, Fener Patrikhanesinden bir yangın çıkmış neticede bir kişi ile 140 ev tamamen yanmıştı. Bu feci yangın hâdisesinin mes'ulü olmak üzere bir müddettenberi 1 inci ağırcesada duruşmaları yapılan Patrikhane Sensinot azasından Meletyos ile papaslardan Panados ve Leonidas dün bu suçlarından dolayı beraat etmişlerdir.

## Müessif bir irtihal

Piyade alay kumandanlarımızdan Albay Hüsnü Algan'ın oğlu 21 yaşında Taksim lisesi son sınıf talebesinden İlhan Algan'ın müptelâ olduğu hastalığı yenemiyerek dün gözlerini hayata ebediyen yumduğunu teessürle öğrendik.

Çok genç yaşta uful eden İlhan arkadaşları arasında çalışkanlığı, zekâsı ile temyiz etmişti. Cenazesi bugün öğleden evvel kaldırılacak ve namazı Üsküdar Yenicamlinde kılınıktan sonra Bülbül derekedi alle kabristanına defnedilecektir.

Merhumun babası Albay Hüsnü Algan'a ve ailesine baş sağlığı di-

## Birçok bayiler ve şahısların kömür işinde suiistimal yaptıkları tesbit edildi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

göre ayarlanmış birçok kimselerin kok kömürü istemeleri ve verilen beyannamelerin ekserisinin doğru olmadığı anlaşılması üzerine bu kararı vermişlerdir.

Filhakika kömür beyannamesi doldurarak mahalle birliklerine tasdik ettiren bir takım kimselerin evlerinde İktisad Vekili Sırrı Dayın emrile alâkadar memurlar tarafından yapılan kontroller neticesinde beyanname lerden ekserisinin hâlâ kate uymadığı, evlerinde kok yakacak soba bulunmayan kimselerin de kömür istedikleri ve bir sobası olanların fazla soba adedi gösterdikleri anlaşılmıştır.

Alâkadar makamlar bu vaziyet karşısında, bir taraftan hakikate uymayan beyanname veren kimseler ve bunları tasdik eden mahalle birlikleri hakkında milli korunma kanunu hükümlerine göre takibata geçmekle beraber diğer taraftan da hakiki ihtiyaç sahiplerinin kömür alamılmelerini temin için bazı zecri tedbirler itihazına mecbur kalmışlardır. Kömür bayilerinin de bir kısmının suiistimal yaptığı görülmüş ve bunlara kömür tevziati durdurulmuştur. Kömür tevziati müessesesi eldeki beyannamelerin muhteviyatını tetkik ve bunların doğruluğuna kanaat getirdikten sonra kömür tevziatına başlayacak, bu itibarla İkinciteş-

rin başına kadar halka kömür verilmeyecektir.

Ancak İktisad Vekâleti dün alâkadarlara gönderdiği bir emirde, devlet memurlarile yarı resmi müesseselerde çalışan memurlara birer tondan fazla olmamak üzere kömür tevziine devam edilmesini bildirmiştir. Bu memurlar kömür beyannamesinin arkasına memur olduklarını tasdik ettirecekler ve müesseseden kömürlerini alacaklardır.

Diğer taraftan İktisad Vekili Sırrı Dayın birkaç gün evvel şehrimizde yaptığı tetkik ve temaslarn esnasında, kömür sarfiyatını azaltmak üzere esasları tesbit olunan tedbirler hükümete arz edilmiştir. Bu tedbirler arasında bilhassa İstanbulda gece hayatının şimdiki vaziyete nazaran bir iki saat erken bitirilmesi mevzuubahstir.

Hükümet bu tedbirlerin tabikini kararlaştırdığı takdirde, elektrik, havagazi sarfiyatından azami tasarruf yapılacak, sine ma, tiyatro, gazino ve emsali eğlence yerleri geceleri şimdiki den bir iki saat evvel kapanacak, saat 10 veya 10,30 dan sonra nakil vasıtaları da işlemecektir. Alâkadarlar kömür ihtiyacını tertiblemek mevzuunda daha başka tahdidi tedbirler üzerinde de tetkikler yapmakta dırlar.

## Kaza mı, yoksa yaralı mı?

Şirkeci garı hat bekçilerinden biri dün akşam zabıtaya müracaat ederek Gülhane Parkının altındaki tren yolunda bir adamın ağır yaralı olarak yatmakta olduğunu söylemiş olar.

Bekçinin söylediği yere giden alâkadarlar burada hendeklerden birinde de 35 yaşlarında kadar tahmin olunabilen bir şahsın inlemekte olduğunu görmüşler, ağır yaralı olduğu anlaşılın zavallıyı hastaneye kaldırmışlardır.

Henüz hüviyetli anlaşılmayan bu adamın bir kazaya mı yoksa herhangi bir kaside mi kurban gittiği müddelunumilikçe araştırılmak tadır.

## Sokakta bulun: n yaralı ifade veremedi öldü

Evvelki gece Taksimde Sıraservillerdeki sokaklardan birinde ağır yaralı bir adamın yatmakta olduğu görülerek, keyfiyette polis haberdar edilmiştir.

Celbolunan sihhi İmdad otomobile hastaneye kaldırılan bu adam, ifade veremedi ölmüş, hüviyeti ve akıbeti etrafında bir malûmat elde edilememiştir.

Hâdiseden malûmatlar edilen adliye dokoru dün cesedi muayene etmiş, vücudunda yara ve bereizleri tesbit ederek cesedin morga kaldırılmasına lüzum görmüştür.

Meçhul adamın hüviyeti ve akıbeti etrafında Müddeumumilik tahkikata devam etmektedir.

## İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir okuyucumuz, dünkü gazetelerde çıkan şu küçük havadis mektubuna ilâve etmiş, «okur musunuz?» diyor:

«Çay ve kahve beyannamesi vermediğinden dolayı yakalanarak hakkında takibata başlanan Tiran Ülkerin mahkemese dün asliye beşinci ceza

mahkemesinde neticelenmiş, altı ay hapsine ve 20 lira ağır para cezası ödemesine karar verilmiştir. Karar tefhim edilince, Tiran mahkemede bayılmıştır.»

Okuyucumuz hayretle soruyor: — Sevinçten mi?

## İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Fransız düşünceleri

Sabahın Sabaha:

Avrupada  
Konservacı ik  
Öğrenen ilk Türk  
Çocuğu Bursada  
Nasıl çalışıyor

Burhan Cahid

Yarımkı Türkiye'nin büyük zirai endüstri kaynağı olması mukadder Bursada bu istikbale temeltâş olan fabrikalar dan biri İstanbulda reçellerini ve kompostolarını lezzetle yediğimiz konserve fabrikasıdır.

Fabrikayı gördüm.

Türbe, cami, medrese, şadırvan ve imaret gibi tarihi çatılar arasında fabrika bacaları görmek hayret uyandırmaz. Fakat modern bir fabrikanın eski bir medrese içinde kurulması dikkate değer. Yalnız başına bu eser Bursanın mukadder talihini şimdi den tesbit etmiştir. Konservé fabrikası Bursada tarihi ve mimarî değeri olmayan Eynebey medresesi içinde kurulmuştur. Bir zamanlar asker kaçağı softaların gençliklerini çürüttükleri bu taş duvarlar arasında bugün Bursanın taze sebze ve meyvalarını çürümekten kurtaran modern bir fabrika işliyor. İki devir arasında bir ölçü aranırsa en başa bu hâdiseyi kaydedebiliriz. O devir Türkün en genç erkeklerini burada çürütüyordu. Bu devir yeşil bahçelerin taze meyvalarını bile çürümekten kurtarıp konserve yapıyor!

Fabrika hâlis Türk sermayesi ile kurulmuştur. Bursanın hakikatleri iyi gören sermayedarları yüz bin lira ile bir limited şirketi kurmuşlardır. Ve gene iyi görüşlerinin eseri olarak başına bu işi Almanyada öğrenen İhsan Anteli getirmişlerdir. İhsan Antel bizim avukat arkadaşımız Ke nan Antelin kardeşi, benim de eski bir mektep arkadaşımıdır. Almanyada mektebde ve fabrikalarda konservéçiliği pişirdikten sonra iki yıl da İstanbulda meşhur konserve fabrikasının direktörlüğünü yapmıştır. Bu ve rimli endüstriyi bizden çok evvel başaran gayri Türk unsurlar piyasaya hâkim olurken Bursanın göbeğinde öz Türk sermayesi ve öz Türk işçiliği ile dünyanın en temiz konserveleri piyasaya çıkıya başlamıştır.

Taze sebze ve meyvaların temiz Türk kız ve kadınları elinde nasıl ayıklanıp hazırlandığını zevkle seyrettim. Zaten, fabrikaya daha gereken nefis bir şeftali kokusu ve bahar havası insanı gücükliyor. Hemen bütün sebzelerin konservesi, şeftalinin kompostosu, domatesin peltesi yapılıyor. O kadar temiz ve o kadar dikkatle yapılıyor ki en titiz bir ev hanımı bu dikkati kendi mutfağında yapamaz.

Üzerinde Bursanın işaretlerini taşıyan her konserve kutusu muhakkak ki her zevk sahibinin kilerinde yerini buluyor.

Bu fabrika henüz gençtir. Bursanın zümrüd fıskıran ovaları bu fabrikanın bugün üç yüz bin kutuya varan istihsalını milyonlara çıkaracak kadar zengindir. Yeter ki bu genç Türk endüstrisine biz de rağbet edelim.

Burhan Cahid

## İstanbul Borsası

23/9/1942 açılış - kapanış fiyatları

Üstleler		Açılış ve Kapanış	
İstanbul	1 Sterlin	5.24	
New York	100 Dolar	130.70	
Genevre	100 İsviçre Fr.	30.365	
Madrid	100 Pegeta	12.9375	
Amsterdam	100 İsviçre Fr.	31.16	
Bir altın lira		33.00	
24 aylık bir gram külçe altın		454	

Eşam ve Tahvîlât

İkramiyeli % 5 1938 20.—  
» % 5 1933 A. B. C. 22.30

## TAKVİM • Eylül

Rumi sene 1368	24	Arabi sene 1361
Eylül 11	Perşembe	Hizir 142
	Resmî sene 1942	
GÖNES		
S. D.	Ramazan	İMSAK
6 49	13	5 10
11 40		10 05
Öğle İkinci Akşam Yata		
S. D.	S. D.	S. D.
V. 13 06	16 09	19 04
E. 6 01	9 28	12 —
		1 81



# Anadoluda temaşa ve eğlence hayatı

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

— 6 —

Denizlide kaldığım bir hafta kadar bir müddet zarfında, bizim sevimli Ahmed Çintan'ın - kendisini evvelce bir yazımda takdim etmişim - yazlığını kiralamış olduğu bahçede halk san'atkarlarının komedilerini, revülerini, şarkı ve rakıslarını bir gece bile kaçırmadım. Zaten Anadolu'da halkın temaşa ve eğlence ihtiyacını, hep, vilâyet vilâyet dolaşan bu yorgunluk bilmez, fedakâr kumpanyalar karşılamaktadır. Fakat şimdi, eskisine nazaran, bunların oyunlarında az çok bir tekâmül adımı seziliyor. Bir taraftan şarkı ve râks, diğer taraftan repertüvarlarında tulûatı ihmal etmemekle beraber, yazılmış piyeslere de oldukça bir yer ayırmışlardır. Bunların arasında Mahmud Yesarinin Sürtük, Reşad Nurinin Taş parçası gibi kıymetli eserler de var. Ayrıca ince komediler ve bazı revüler de oynuyorlar ki, bu suretle, yavaş yavaş, hakikî san'atkarların yetişmesine daha müsaide bir zemin hazırlanmış oluyor. Hiç şüphesiz, tulûattan, böyle yazılı piyeslere ve sistenli bir tiyatro hareketine geçiş kolay bir iş olmasa gerek! Maamafih bu satırlarımdan, tulûatın aleyhinde olduğum hükmü çıkarılmasın. Ben de inanmışımdır ki, karagöz ve orta oyunu gibi, halk zekâsını ve halk psikolojisini en ince nüanslarla ancak tulûatta bulabiliriz. Fakat şu da muhakkaktır ki, tulûatın da iyisi ve kötüsü, incisi ve kabası, faydalısı ve zararlısı, zarif ve zamana uygunu ve hantal ve köhnesi vardır.

komedisi, nüktelerini bugün zevkine göre işleyebilen halk san'atkarları tarafından oynadığı için hoşuma gitti. Meselâ Naşidin repertüvarında mühim bir yer işgal eden Sürpik Dudu, eski devrin gülmüş cephelerini canlı tiplerle gösteren meşhur bir tulûat oyunudur. İşte bu oyun, bana, Denizlideki temsilde daha canlanmış, baştan sonuna kadar taze esprilerle donanmış kuvvetli bir mizah eseri halinde görüldü. Bilhassa kendisinden gelecek yazımda ayrıca bahsedecek olduğum Hayri Özaksoy Sürpik Dududa bir harika idi. Şimdilik bu emsalsiz halk san'atkarının ismini buraya zevkle ve iftihar duyarak kaydedirim. Yazık ki, bütün san'atına rağmen, otuz seneye yakın bir zamandır hâlâ seyyar artistlikten kurtulamamıştır. Yoksa daha geniş bir sahada, bilhassa Şehir Tiyatrosu gibi bir müessesenin sahnesinde daha ilk oyunlarıyla büyük bir muvaffakiyet kazanır ve herkesin hayranlığını üzerinde toplardı.

Şimdi biraz da bu zarif eğlenceli bahçenin gece hayatından bahsedeyim:

Her gece biz bahçeye girerken, sahnede artist bayanların şarkıları başlamıştır. Bu şarkı prelüdü mecburidir. Çünkü, hâlâ, halkın mühim bir kısmı şarkısız ve danssız bir tiyatronun pek can sıkıcı bir şey olduğuna inanıyor. Anadolu'da dolaşan kumpanyalarda tutunabilmek için, ister istemez bu an'aneye boyun eğiyorlar. Maamafih bilinmez, belki bir gün, tiyatro ile halkın ve bahçenin veya barın ayrı

takdir edecek bir ekseriyet peyda olacaktır. O zamana kadar, bu usulü, eskisi gibi devam ettirmek zarureti var.

Her ne ise, biz bahçeye girdiğimizde şarkı başlamıştır. Bahçenin yarısı dolmuş ve mütemadiyen dolmaktadır. Sahnenin önünden arkadaki bir taş sedde kadar olan kısım birinci mevki-dir, fakat sedden itibaren başlayan kısımda en öne oturanlar locaya kurulmuş gibi rahattırlar. Nasıl ki bizim yerimizde bu seddin başındadır. Ahmed Çintan, pek sevdiği bir arkadaşı gelirse ona ikram etmek için oraya açılır kapanır bir sezlong getiriyor. Ben Denizlide iken bu sezlong her gece bana tahsis edildi.

Doğrusu pek keyifli oluyor. Yalnız bu seddin önünde oturma'nın bir ufak mahzuru vardı: kahvecinin dalgın çırağı, bütün ihtarlarımıza rağmen, bazan acele ve telâşından ihtarı filân unutuyor, koca nalçalı ayaklarıyla, insan boyunda cinsi görülmemiş dehşetli bir çekirge gibi seddin üstüne atlıyordu. O zaman, ö-nümden, bu tüyler ürpertici beyulânın geçtiğini görüyordum. Maamafih, müstahkem mevkîmin böyle gecede birkaç kere ihlâl edilmesinden başka şikâyetim yoktu. Ahmed, oğlana her geçişinde kızıp söyleniyor:

— Şu çayını, gazozunu başka taraftan götürsene!

Diye çıkıyordu. Fakat çirak, biraz sonra gene bildiğini okuyordu. Doğrusu ömrümde bu kadar inacı ve bu kadar aksi oğlan görmüş değilim!

Bahçenin bir tarafı, duvar boyunca sarmaşık, ve yukarıdan

# Madagaskarın kıymeti

[ "Son Posta,, nın havacı mütahassısı yazıyor ]

Bir müddet evvel İngilizler'n baskını ile başlayan Madagaskar harekâtı bugünlerde tekrar alevlendi ve ihtimal ki bu sefer bütün Madagaskarın işgali sona erecektir. Dünyanın bu en büyük adası şüphesiz kendisini harbden çok uzakta görüyordu. Bu görüşün iki sebebi vardı: Bir, dünyanın harb ateşine yanan köşelerinden uzak bulunuşu, diğeri ise Fransaya bağlı bir kit'a oluşuydu. Fakat asri harb hiçbir muafiyet tanımadan umulmadık köşelerde de kendini gösteriyor.

Madagaskar müttefikler için neden bu derece mühimdir? Bu meseleyi iki bakımdan tetkik edelim:

1 — Madagaskarın sevkulceysi kıymeti.

2 — Madagaskarın havacılık kıymeti.

1 — Madagaskar, Japonyanın garba ve garba taarruz için lüzumlu baskınlarından biridir. Malumdur ki Japonya harekete evvelâ işgal edeceği ülkeleri saran adaları ele geçirmek ve bunlarda üsler tesis etmekle başlamıştır. Garba doğru Nicobar ve Andaman adalarının işgalinden sonra sırası Seylan ve Madagaskara gelmişti. Vişî hükümeti Hindî Çinde yaptığı gibi Madagaskar'da Japonlara mümaşat gösterecekti. Bunu önlemek için İngilizler daha evvel davranmak zorunda idiler.

2 — Cenubî Afrika birliği müttefiklere her hususta büyük yardımlarda bulunuyordu. Bu yardımların büyük kısmı denizden ve Mozambik boğazı yoluyla yapılmakta idi. Madagaskarın Japonlar tarafından işgali ve hava üsleri tesis edilmesi halinde bu yol kapanmış olacaktır.

3 — Madagaskarın Japonlar tarafından işgali halinde Afrika yarımadasının tehdid edilmesini önlemek için Madagaskarın Japonlar tarafından işgali takdirinde Mhvere ald denizaltı ve deniz üstü korsan gemilerinin ikmal ve üslenmesinin önüne geçmek maksadıyla adanın behemehal işgali lâzımdır.

Madagaskarın havacılık bakımından kıymetine gelince; 616.453 kilometre murabbaî mesabası ve 3.772.569 nüfusu olan Madagaskar'da irili ufaklı 126 tayyare meydana vardır. Bunlardan en mühimleri: Antsirane - Tamatave - Andriaba - Anabalava - Malunga - Tana-

narive - Morondava - Ihosy - Tulear - Behara - F. T. Dauphin - Diego suarez'dir.

Fransız şarkî Afrika hava komutanlığı Tananarivededir ve askeri tayyare olarak harbden evvel 2 bölük kadar kuvveti vardı, bugün ikmisli olduğu kabul edilebilir.

Bugünkü harekatta da İngilizlerin daha büyük bir hava kuvveti ile iş göreceklere ve Fransız havacılığının pasif vaziyette kalacağı tabii-

(Devamı 4/2 de)

## "Son Posta,, nın bulmacası: 8 - (15)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa doğru:

- 1 — Bir kedi cinsi (5), Karadenizde bir yer (4).
- 2 — Bir meyva ağacı (9).
- 3 — Batan bir vapurumuzun ismi (5), Nota (2).
- 4 — Valideme (5), İsim (2).
- 5 — Koşmanın, acele etmenin he-defi (8).
- 6 — Bir gıda maddesi (2), Beraber (3).
- 7 — İstanbulun remzi (3), Orta (5).
- 8 — Tersî temizleyici bir toprak (5).
- 9 — Sahaya (5), (Veren) in aksi (4).
- 10 — Şarhında tekrar (7), Bir harf (2).

Yukarıdan aşağıya doğru:

- 1 — İlerleyiş, yükseliş (7), Kısa zaman (2).
- 2 — Evliya (4), Bir zeytin nevi (4).
- 3 — Yemek (7), Bir renk (2).
- 4 — Oynamak (6), Valide (3).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

- 5 — Asude (5), Bir yemiş (3).
- 6 — Beslemek (4).
- 7 — Demiryolu (3), Neferler (4).
- 8 — Dahil (2), Bir nevi general (6).
- 9 — Tamamen mecnun (7), Yemek (2).
- 10 — Üzümlü pasta (3), Sorgu ek (2).





# PATRONA

## HALİLİN AKİBETİ

— Bunda intizar eyleyeceksiz yoldaşlar.

Serdengeçtiler başlarını salladılar. Deli Hasaa odanın bir kenarında duran demirden küçük bir sandığa ilerliyerek kapğını açtı. Sandıkta kırmızı atlas keselere doldurulmuş «sukuk» gibi altınlar vardı. Keseleri yerdeki halı üzerine öbekledi, üçer beşer gruplara ayırdıktan sonra başını döndürdü:

— Takarrüb eylen yoldaşım.

Fedailer gözleri parlayıp ağızları sırtarıktan yaklaştılar. Deli Hasan altın keselerini kardaş payı etti:

— Dahi ihsan buyurulacaktır yoldaşım.

— !...

— Bu kallâş ödeklerden kat'a havfeylemen, siz şevketlü padişah ekmeği ekleyliyen serdengeçtilersiz. [Gözlerini devirip sağ elile havada hayali bir şey keser gibi yaptı] Cümleten ve bir elden kılıç üşürüp pare pare eylersiz. Dahi gözünüzü budaktan sakınma!

Kapı dışarıdan usulca tıkardı. İçin kethüda Mustafa Bey ve İbrahim ağa kostular. Gelen sadrazam Mehmed Paşanın çubukçu oğlanı idi. Mustafa Bey kapıyı hafifçe aralıyarak alçak sesle sordu:

— Bizi mi ararsız?

Çubukçu oğlanı aynı sesle mukabele etti:

— Sahibi devlet efendimiz «haremden» teşrif buyurdular.

— Ya şimdi sofada mıdır?

— Belî, kahve çubuk içerler sultanım.

Mustafa Bey ardında, oda ortasında altın üleşen serdengeçtilere bakıp gülümseyerek odadan çıktı.

Artık ortalık iyice ağarıyor, pencerelerden günlük işlerine giden halkın söyleşe gülüşe sokaktan geçip gittikleri görülüyordu. Kethüda, sadrazamın her sabah Boğaza karşı keyif çattığı «so-

başına kahve içiyor, elindeki çubüğünü tatlı tatlı tütürüyordu. Mustafa Bey girer girmez gözlerini açtı:

— Hazır mısınız?

— Hazırız benim sultanım.

— Serdengeçtiler cümleten geldiler mi?

— Kâffesi dahi içerüdedir.

— Divan odasını ne yolda tanzim ettirdiniz?

— Tarif buyurduğumuz veçhile efendim.

— Patrona Halil için yapılan «ihram» ı Halil pehlivanım ve re'sinde saklı bulunduğu kapu önüne mi vazettürdünüz?

— Belî.

— !...

Mehmed Paşanın yüzü birdenbire duvar sıvası rengine girivermişti. Dudakları bir şeyler mırıldanır gibi titreyip kıpırdıyordu. Ya, muvaffak olamazlarsa? Ya, Patrona ve arkadaşları meseleyi evvelden sezmişler ise? Ya gizlice saraya alınan serdengeçtilerden biri veya bir kaç «ağzı karalık» edip te üzerine bu kadar düşülen gizli «tertibatı» Patronaya haber vermiş,

yahud vermişler ise? O zaman kazdıkları çukura kendileri düşmeyecekler miydi?

Mehmed Paşanın bütün umudu altınlardaydı. Başını kaldırarak sordu:

— Ya, altınları tevzi eylemediniz mi?

— Edilmez olur mu sultanım? Odaya adım attıklarında keseler üleştirildi.

— Ahsen!

— !...

— «İzale» emrinde muvaffakiyet memul eder misiz kethüda bey?

— Bilütfihi teâlâ benim devletlü efendim.

Sadrazam başını tekrar göğsü üzerine düşürdü, geçen gün geldiği zaman: «Bre saraylarda nesne yenilüp içilmez!» diyerek kendisi içmediği gibi yanındakilere de bir «kupa» şerbet içirtmeyen «Patrona Halil» in vesvesesini düşünüyordu: Böyle çiğden nem kapan bir adam kolay kolay tuzağa düşürülebilir miydi?

(Arkası var)

## Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden: Yüksek İnşaat Mühendisi Alınacaktır.

Umum müdürlüğümüz merkez teşkilâtında istihdam edilmek üzere aşağıda, ki şartlar dairesinde ücretli bir yüksek inşaat mühendisi alınacaktır.

1. — Memurun kanununun 4.cü maddesinde yazılı evsafı haiz bulunmak.

2. — Mecburi askerlik vazifesini ifa etmiş bulunmak.

3. — Verilecek ücret 3956 sayılı kanun hükümlerine göre tesbit edilecektir. Müracaat edeceklerin sarıh ve okunaklı adresleri yazılı dilekçelerine aşağıda yazılı vesikaları bağlayacaklardır.

A. — Hıviyet cüzdanı veya musaddak sureti

B. — İyi durum mazbatası

C. Okul şahadetnamesi veya musaddak sureti «yabancı memlekette tahsil olmuş olanların 3458 sayılı kanuna göre almaları ik'za eden yüksek mühendis, tek ruhsatnameleri» aslı veya musaddak sureti.

D. — Askerlik terhis vesikası veya musaddak sureti.

E. — Evvelce çalıştıkları yerlerden aldıkları bonseritvlerin aslı veya musaddak suretleri. «10235»

# Erkeği Kadının Yarattır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN



— Benim Semahat!...

Bir an içinde değişivermişti. Sevincinden kabına sığamıyordu. Çünkü, Semahat, ahenktar sesi heyecandan titriyerek:

— Vedad, göz yaşlarımla seni dinliyorum, beni hatırlayışın bilmezsin ne kadar mes'ud etti beni..

Demişti.

— Niçin gelmedin Semahat!..

— Sen çalarken, eski hatıralarla sarsılıp, göz yaşlarımla, kocamın, kızımın yanında boşanması tehlikesine karşı Vedad!.. Konserini radyonun nakledeceğini öğrenir öğrenmez, hastalık bahane ettim. Böyle daha rahat, doya doya ağlıyarak seni dinliyorum. Elektriği söndürdüm. Karanlık odada başbaşayız seninle...

Bir yıldız akışı gibi, ruhunu sıkı sıkı ıztırdıkları, endişelerin birden kayıp yuvarlandığını, engin bir meserret'in bütün benliğini istilâ ettiğini duydu.

— Çok mes'udum Semahat! Şimdi piyanonun başına çılgın bir neş'e ile dönebilirim. Seni göremeyince, ne kadar üzülüyüm bilmezsin! Bana hâlâ dargınsın, beni affetmedin sanıyordum!

Telefonun öbür başından hül-yalı bir ses cevap verdi:

— Bu mümkün mü Vedad!..

— O halde neye kaçtın ben-den!..

— Sana olan hasretim daha çok biriksin diye..

— Semahat seni seviyorum.

— Ya ben seni nasıl seviyorum biliyor musun? Radyonun yanındaki şezlongdayım. Yanı başımda, yalnız benim için çalışırsun sanki.. Adeta, göz göze, diz dizeyiz Vedad!..

— Ben de yalnız senin için çalışıyorum Semahat! Gözümün önünde yalnız senin hayalin.. Halkı görmüyorum bile.. Bir de seni bana hatırlattığı için arasıra Gönüle bakıyorum. Kızın bu

akşam çok güzel sevgilim. Fakat senin kadar değil..

— Beni şımartıyorsun Vedad! Sana çok şeyler söylemek istiyorum. Fakat sen farkında değilsin galiba. Ben radyodan zillerin sesini işitiyorum. Sahneye dönmen lâzım! Bu gece bize geleceksiniz!

Hayretle durakladı:

— Size mi geleceğiz!

— Ben Gönüle tembih ettim.

Konserden sonra sizi alıp bize getirecek. Beraber bir çay içmek istemez misin,

— Bütün kalbimle.. O halde şimdi daha neş'eli fakat bir an evvel sana kavuşmak için daha süratli çalarım. Söyle Semahat, sana neyi çalayım. Halk istemese bile, yalnız senin için bütün ruhumla, bütün san'atımla çalacağım. Söyle sevgilim!

— Mümkün olursa «Beni seven bir kadın vardı» yı Vedad!..

— Ben de bunu istemeni bekliyordum. Gözlerimi kapayacağım. Çalarken seni yanıdayım Semahat!.. Eser biterken «seni seviyorum!» diye mırıldanacağım. O dakikada bana sen de aynı şeyleri söyleyeceksin!

Ziller çoktan çalmış, halk, istirahat salonundan döneli bir hayli olmuştu. Telâşla Vedad a-rıyorlardı. Nefes nefese sahneye gelmişti. Bir saniye bile, çarpıntısının geçmesini bekliyemeden kendini piyanonun başında buldu.

Terlemiş, saçları alınma dökülmüştü. Mendilini alından geçirdi; zarif bir baş hareketile saçlarını geriye attı.

Memnun, müsterih görünüyordu.

Bu tahavvüllerin hiç birisi Meserret Hanımın gözünden kaçmayordu. Fakat bu anî değişikliğe hiçbir mana veremiyordu.

Gönül, locanın kadifesine dayanmış, başını kollarile desteklemiş, gözlerini kırpmadan, dal-gın ve hayran onu seyrediyordu.

Bu gece Vedad onu büsbütün teshir etmişti. Vedad, alınma dökülen saçlarını, geriye atmak için, başını arkaya doğru sarstığı zaman, gayri ihtiyari:

— Ne zarif, ne güzel adam.. Tam bir san'atkâr!

Demekten kendini alamamıştı. Vedada gösterilen bu alâka karşısında, Adnan Bey ve yanlarındaki genç yeğeni, suratlarını asmışlardı.

Adnan Bey, hâlâ havuz hikâyesini unutamamıştı. Pek tabii olarak bu unutulmayan acı hatıra ile beraber kini de devam ediyordu. Semahatın, sonra da Gönülün hayranlığı karşısında, Vedada olan kini, nefreti büsbütün alevlenmişti. Yeğenin Gönüle karşı zâfını da sezince, genç kızın, onun yanında böyle alenen Vedada karşı şüpheyi calib bir alâka izhar etmesine sinirlenmişti.

Ne çare ki, fikrine iştirak etmemek için hiçbir şey söyleyememek vaziyetinde idi. San'atına lâf söylenemez, pozisyonlarının zarafeti, şiiyeti inkâr edilemezdi. Halkın büyük sempatisi en kuvvetli mütaleasını bile, tek-zib edecekti.

Saadet Hanıma gelince: o, en ön sırada ve Vedadı tam karşıdan gören bir koltukta oturuyordu. Konser biter bitmez, sahneye gitmeğe, gene gece apartı-manda kalmasını teklife karar vermişti. Bu ihtirasla titriyordu

(Arkası var)

**ORHAN URAL**  
Karikatür Albümü  
**ÇIKTI**

Bütün müvezzelerde bulabilirsiniz  
Fiatı 25 kuruştur.



# Bir Anadolu seyahatinin notları

(Baş tarafı 3/1 de)

asmalar sarkıyor. Bütün öntümüzdeki ve arkamızdaki meydan, neş'eli bir halk ile dopdolu. O manzaranın en güzel ve gönül açıcı bir levhası da, başlarında kalın siyah çubuklu veya kareli dokunmuş örtülerile, köylü kadınların, yanlarında erkekleri ve çocukları ile aramıza dağılmış olmaları... Eski devirlerin şehirli ve köylü farkını ortadan kaldıran bu levha, rejünün büyük ruhandan doğuyor.

Sahnede şarkı söyleyen bayanların arkasında, tâ dib perdesinin önünde saz çalanlar oturmuştur. Fevkalâde boru üfliyen ihtiyar borucu, inanılmayacak bir tatlılıkla keman çalan kemancı ve cümbüşünden ilâhî sesler çıkararak bir üçüncü saz san'atkârı... Davulcu, yalnız, danslarda hünerini gösteriyor. Bunlar, sadece konser verseler gene dinlemesine doyulmaz.

Nihayet saz ve şarkı bitiyor, sıra şarkılı ve şarkısız danslara geliyor. Kumpanyanın birinci kadının artisti Safiye, soyadını hatırlayamıyorum, pek usta bir san'atkâr! Sevimli, güzel ve çok kibar tavırlı... Bundan sonra, okuduğu nefis tangolarile Meliha Birsesi zikretmeliyim. Sahneye salınarak bir kraliçe edasıyla gelişi var ki, ömür! Esasen, bir gece oynanan Meçhul operetinde de prenses rolüne çıkmıştı ve bu rol ona pek yakışmıştı. Soyadıyla beraber pek cana yakın çehresini unutmak imkânsız.. hele soyadını neden mi unutamam! Çünkü, bahçenin kapısı üstünde, daha sokaktan gelirken, her gece gişenin yanında koskoca bir yazı ile yazılmış ismini görüyordum. Bu ismi ancak üç gecede sökebilirdim. Çünkü yazı gibi yazının kendisi de koskocaman bir kelime idi. Hepsini majüskül harflerle soyadı ve isim birlikte yazılmıştı; yani şöyle: MELİHA BİRSESİ! Gelin de bunu kolay kolay okuyun ve okuyabildiğiniz akşamdan sonra da kafasına naksetmeyin!

Safiye bilhassa Çerkes ve Azerbaycan danslarını harikulâde

bir zarafetle oynuyor. Ötekinin de tatlı bir sesle okuduğu türkçe tangolarına diyecek yok. İkisi de yalnız bu hünerleriyle, en modern bir barda san'atkârlık edebilirler.

En sonra danslar bitiyor ve iki perdelik ya revü tarzında, yahud komedi olarak bir oyun oynanmağa başlıyor ve bahçe kahkahalarla çınlıyor. Maamafih arasıra dram da oynadıkları. Nasıl ki, yukarıda da söyledim, benim seyrettiğim Sürtük dramını o şerait içinde oldukça iyi oynadılar. Bilhassa Safiye çok muvaffak oldu.

Şimdi, Anadolu'da halkın tiyatrosu ve eğlence ihtiyacını ellerinden geldiği kadar temine çalışan böyle birçok halk san'atkârları namına bir derdi belirtmek isterim. Bunlar, himayeye muhtaçtırlar. Kazançları masraflarına yetmemektedir. Hasıllardan yüzde elli yeri vergi veriler. Bunun yüzde ellisi pul, yedisi kazançtır. Esasen bu verginin alınışında da bir garabet göze çarpıyor. Otuz kuruşluk bilete en beş kuruşluk pul var. Fakat kazanç on beş üstünden değil, otuz üstünden hesablanıyor ve ona göre alınıyor. Niçin? İnademki bu paranın yalnız on beşi kumpanyaya aittir... İşte bu vaziyette, bugün, Anadolu'da, devamlı surette çalışan hemen hemen bir tek bu kumpanya kalmıştır. Halbuki bunları dağıtmamak, bilâkis kuvvetlendirmek ve daha ileriye giderek söylüyorum - en iyilerinden ve en istidadlılarından Halkevlerinde istifade etmek lâzımdır. Bilmem bunu düşününler var mı? Fakat emnim ki düşünülmesi çok hayırlı olacaktır.

Son perde oynanırken, zihnim böyle düşüncelere de dalmaktan kurtulmuyor. Nihayet perde, halkın sürekli alkışları ile kapanıyor ve bir saattir tek bir sinyalle belediyenin elektriği zayıflatılmış olduğundan, yalnız sahnenin lüksleriyle aydınlanan halk san'atkârları temsilinden ayrılıyor. Sokağa çıktığımız zaman, yolda-

# SPOR

## Bu hafta yapılacak lig maçları

Galatasaray takımı Fener ve Beşiktaşla maçı olduğu haftalar Bursaya, Ankara'ya gidecek

27/9/942 tarihinde yapılacak Lig maçları

Fenerbahçe Stadı: Saat 12 Süleymaniye - Takıml. Hakemleri: Muzaffer, Sadık, Nurettin.

Saat 14 İst. Spor - Vefa. Hakemleri: Selâmi, Nihat, Reşat.

Şeref Stadı: Saat 10 A. Hisar - Rami. Hakemleri Rıza, Mustafa, Ziya.

Saat 12 Galata - Beylerbeyi. Hakemleri: Bülend, Münir, Hallt.

Saat 14 Kasımpaşa - Davutpaşa. Hakemleri: Şazi, Mustafa, Zeki.

Saat 16 Beşiktaş - Beykoz. Hakemleri: Adnan, Necdet, Baha.

## Galatasaray takımı Bursaya gidiyor

Galatasaray takımı lig maçlarında Fenerbahçe ve Beşiktaşla maç yapmamağa karar vermiş olduğundan boş kalan haftalar için geniş bir program hazırlanmıştır. Galatasaray takımı Pazar günü Bursaya gidecek orada bir maç yapacaktır. Galatasaray takımı serbest kaldığı haftalardan birinde de Ankara'ya gidecektir.

ki tektük ampuller de sönmüş gibidir. Ancak, karanlıkları içinden, nokta gibi ülkün ülkün ışık veren uhrevî bir dünyada gibiyiz. Hiç şüphesiz, geçen yazımda uzunca naklettiğim Denizlinin elektrik derdi hallolunursa, bu sokakların gece yarısından evvelki bu hazin manzarası da maziye karışacaktır. Denizli, o zamana kadar, ışık bakımından, yalnız mehtablı gecelerin sürekli safasını sürebilir.

Halid Fahri Ozansoy

# Temyiz mahkemesinin kararı alâka uyandırdı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

«— El koyma ve tesbit edilmiş fiatların kaldırılması kararı 24.7.942 tarihli. Takibat yapılmıyacağı hakkındaki Adliye Vekâletinin emri 20.7.942 günlüdür. Temyiz ceza dairesi ise 1.9.942 tarihli bir kararında bu suçun evzuunu ihtiva eden bir ilâmı tasdik etmiş, hükümün infazı cihetine gidilmesini deriş etmiştir. Bu itibarla Vekâletinin emri, Temyiz içtihadıyla tam bir te. zad teşkil ediyor.» demişlerdi.

Hâdiseler hukukçular arasında bu çeşid bir nokta nazar farkı doğurmakla beraber diğer taraftan Ticaret ve İktisad Vekâletleri de bu husustaki mütealemlerini Adliye Vekâletine bildirmişler, böyle bir hareketin iktisadi bakımdan alınmakta olan tedbirlerin muvaffakiyetle tatbikine engel olacağını anlatmışlardı.

Dünkü sayımızda Ankara muh. birimimizden aldığımız malûmata atfen okuyucularımıza bildirdiğimiz üzere bu mevzu etrafında kanuni tetkiklerde bulunan salâhiyetli Temyiz Ceza Dairesinin verdiği son bir tevhdî içtihad kararında: «El koyma kararının kalkmasına rağmen, işlendiği zaman mer'î bulunan bir karara göre suç teşkil eden bir fiil, cürüm vasfını muhafaza eder ve binaenaleyh davalar takib ve cezalar infaz edilir» denilmektedir.

Adliye Vekâletinin emrine te. aruz teşkil eden bu karar Temyiz Başmüddetumumiliği tarafından İtî razı tâbi tutulmuş, fakat Temyiz umumî heyeti, ceza dairesinin bu kararını asdik etmiştir.

Adliye mahafilinde ve hukukçular arasında derin bir alâka uyandıran bu mevzu hakkında dün bir arkadaşlarımız tanımış avukatlarımızın fikirlerini sordu. Aldığı cevab. ları aşağıda bulacaksınız.

● Avukat Mustafa Hayri Tatarası:

«— Vekâlet esasen kazai bir mahiyet taşıyan böyle bir emri veremeye salâhiyetli değildir. Kanun mahiyetini haiz bir kararın tatbik veya iflası teşri salâhiyetli taşıyan mameklara aittir.

Temyiz Ceza dairesinin tevhdî içtihad kararı bu bakımdan kanunun ruhuna uygundur.

Kanun mer'î iken ittihaz olunan eski el koyma kararlarının ve diğer cezaların infazı bir zarureti kanuniyedir.»

● Avukat İsmail Kemal Elbir:

«— Kanun hiçbir zaman makabille şamil olamaz. Yani bir kanun çıktığı andan itibaren mer'î ve mu. teberdir. Yoksa evvelki hâdiseleri değiştirme kabiliyetini haiz değildir. Bu hukuki prensip, dünya hukukunda bir ana hat telâkki ve kabul edilmiştir.

Binaenaleyh bu ana prensibi kabul etmemek, onun hilâfına hareket etmek hukuk ilmine ve kanun kaidelerine uymaz.

Çünkü; makabille şamil olarak kanun yapılacak ve tedvin olunacak olursa cemiyet hayatında istikrar edilen istikrar temin etmek güçleşir.

● Avukat S. Sur:

«— Temyiz 3 üncü ceza dairesinin kararı ile bu kararı teyid eden be. yeti unumiyeye hükümü enteresan bir hâdisel hukukiyedir. Derhal kaydetmek isterim ki, karar fevkalâde doğru ve o nisbette de yerindedir.

Esasen Adliye Vekâletinin kazai bir mahiyet taşıyan böyle bir tamim salâhiyeti kabul edilemezdir. Orası daha ziyade icrai bir makamdır. Halbuki bir infazı geri bırakmak kazai bir müdahaledir.

Tevhdî içtihad kararı ahlâkî ve tehlibî bakımdan da faydalı olacaktır. Dün suçlu sabit olan bir muhtekirin bugün suçsuz sayılması elbette ki doğru olamazdı. Kara borsayı memnun edecek hâdiselerden içtî. nab etmemiz lâzımdır kanaatindeyim.»

F. Öner

## Maçkade satılık arazi

Maçkade tramvay caddesi üzerinde 110.20 metre cephesi 156.10 metre derinliğinde ifraza müsait ortasında sefarethane binası olarak yapısı tamamlanmamış büyük kâgir bir bina ve ayrıca iki ufak binası olan mahal satılıyor.

## Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	Yeri	Kıymeti	Nevi	Mesahası	Teminatı
2775	Beşiktaş Vişnezade ma. hallesi Maçka ve Teş. vikiye caddeleri 2 mü. kerrer numaralı pafta 66, ada 703, parsel 4.	Lira 1.199.438	Arsa ve üzerinde	15342.50 M2	Lira 119.944

İzahatı yukarıda yazılı gayri menkuller peşin para ile ve kapalı zarf usulü ile satılacaktır. Kapalı zarflar 21.10.942 Çarşamba günü saat 14 de bankamız İstanbul şubesi satış komisyonu huzuru ile açılacak ve en yüksek teklif mer. keze bîlâriyecek ve haddi lâıyk görüldüğü takdirde Maliye Vekâletinden İstî. zan edilerek muvakkat cevabı alındıktan sonra kat'î ihalesi yapılacaktır.

İsteklî olanların Ankara merkezi ile İstanbul, İzmir, Bursa, şubelerimizden birer lira mukabilinde bir şartname edinerek bu şartname ahkâmı dairesinde tanzim edecekleri teklif makbuzunu tayin edilen 21.10.942 Çarşamba günü saat 14 e kadar İstanbul şubemiz müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır. Ş. bedelinin ödenmesinde alıcıya bina ve arsanan ipotegi mukabilinde kolaylık gösterilecektir. Fazla izahat almak isteyenlerin İstanbul şubemiz emlak ser. visine müracaatları ilân olunur. (10250)



# Memleket haberleri

## Bigadiçde

Bir tarla yüzünden iki ailenin arasında kanlı bir kavga oldu, bir kişi öldü, 3 kişide yaralandı

Bigadiç (Hususi) — Kazaya bağlı Çekirdekli köyünde tarla yüzünden köylüler arasında bir arbede olmuş, 3 kişi yaralanmış bir köylü de ölmüştür.

Çekirdekli köyünden Öke soy adını taşıyan aile bundan 10-15 sene evvel arazinin ucuz ve paranın alım kabiliyetinin fazla olduğu zamanlarda aynı köyden Keskek namile maruf Demircan ailesinden bir tarla almıştır. Keşkek ailesi evvelce sattıkları tarladan Öke ailesini zorla çıkarmak ve ellerinden tarlayı geri almak maksadile Mehmed Demircan oğlu Mehmed Demircan, Halid Demircan ve Adil Demircan tarlayı sürmiye başlamışlardır.

Bu vaziyeti haber alan sekiz kişilik Öke ailesi tecavüze mâni olmak üzere tarlaya gitmişler ve o sırada oradan geçen Yürücekler köyünden Cemal Aksay ve kardeşi İsmail Aksakal iki kavgacı ailenin aralarını bulmuş ve köylere giderlerken Demircanların babaları Mehmed Demircan gelmiş :

«— Ne duruyorsunuz, öldürün köpekleri!» diye bağırmıştır. Bunu üzerine oğlu Mehmed Demircan tabancasını çekerek ilk attığı kurşunla Mehmed Ökeyi göbeğinden yaralamış ve çıkan kurşunla Mehmed Ökeyi tutmak ta olan Halid Demircanı da bileğinden yaralamıştır.

Mehmed Demircan kaçmakta iken elinden tabancasını alan babası Mehmed Demircanın attığı kurşunla da aralarını bulmaya çalışan zavallı aracı Cemal Aksakal yanağından yaralanmış ve dişleri dökülmüştür. Her üç yaralı da Balıkesir memleket hastanesine sevk edilmiş ve yaralıardan Mehmed Öke hastanede ölmüş ve failer yakalanarak adliyeye verilmişlerdir.

## Zilede

Kasaba ihtiyaçları süratle gideriliyor, yeni kaymakam umumî noksanları tamamlamaya çalışıyor

Zile (Hususi) — Zile, Sivas Samsun şimendifer hattı üzerinde bulunduğu için hareketli bir şehir haline girmiştir. Şimendifer yolunun işleme açılışından evvel Zilede durgun bir hayat hüküm sürmekte imiş. Bugünkü Zile Kaymakam bu hat boyunca Necib Soydan kurulmuş olan şehir ve kasabaların en müterekkisidir, denilebilir.



Kaymakam

Zilenin umumî nüfusu 55 bindir. Bir nahiyesi ve 128 köyü vardır. Bu köylerden altmış adedi nahiyeye bağlı bulunmaktadır. Şehirde olduğu gibi köylerde de geçim endişesi kalmadığı; memnuniyetle müşahade olunuyor. Kazanın her yanında hakiki bir «kalkınma» müşahade olunmaktadır. Bu köylerin hemen kâffesine tekerlekli vesaitle gidiliyor. Yeni kaymakam Necib Soydan, her vesile ile köylünün irşadına bilhassa ehemmiyet atfetmekte, bu yolda gereken himmeti ve mesaiyi esirgememektedir.

Necib Soydan, Zileye gelince muhitte birçok noksanlarla karşılaşmış, bunların telâfisi ve boşlukların doldurulması için alınacak tedbir ve kararları tetkike koyulmuştur. Bu ihtiyaçlar arasında hükümet dairelerini ayrı ayrı binalarda bulunması, kaymakamlık ile belediyenin altı üstü bir bina içine oturması, umumî sıhhatin korunması köy mekteplerinin artırılması muhtaç oluşu, kendir isitihsalini artırmak gibi çok ciddi meseleler vardır.

Muhit sıtmaya gayet müsaid olmasına rağmen, bu hasta-

## Havacılık

(Baş tarafı 3/1 de)

dir. Bu küçük hava kuvvetlerine düşen iş İngiliz ihracatına mâni olmaktadır. Bunu yapamayınca ve bilhassa Diego Suarez ve daha bazı meydanlar elden çıktuktan sonra mühim bir işi kalmamaktadır.

Madagaskarda bir tayyare mektebi ve 4 aero klüp vardır. Mektep merkezdedir. Fransa bu mektep ve klüplerde bilhassa yerlilerden tayyareci yetiştirmek hususunda istifade etmektedir.

Diego Suarez ele geçiren İngilizler bir miktar daha cenuba indiler, şimdi ise Mozambik boğazı sahillerini ele geçirmeye çalışıyorlar. Müttefikler adaya hâkim oldukları takdirde Seylan ile beraber Aden ve Amman denizlerine, daha doğrusu Basra ve Kızıl denize yapılacak tehdidlere karşı birer ileri ve yan mevzi tutmuş olacaklar ki bu da Mihverciler aleyhine bir hareket olacaktır. Ayrıca Madagaska İptidai madde hususunda da müttefiklere faydalı olacak değerdedir.

H. U.

## Mazhar Osmanın konferansı

Üsküdar Halkevinden:

27 Eylül 1942 Pazar saat 16 da Evimiz salonunda profesör Mazhar Uzman (Ar-tan sınır hastalıkları) hakkında bir konferans verecektir. Herkes gelebilir.

## Bir Kız Çocuğu Alınacak

Yazınanede orta hizmeti görüp satışa da alınabilecek 12,14 yaşlarında bir kız çocuk alınacaktır.

Diş Deposu Mehmed İbrahim Berkman, Yeni Postane caddesi Mercanof Han.

lık müstevli derecede değildir. Bununla beraber Zilenin sıtma mücadele muntakası dahiline alınması faydasız sayılmaz. Kazada frengi mücadele teşkilâtı bulunmaktadır.

Kazada bir orta, beş ilk ve köylerde sekiz ilkokul vardır. Köy adedinin fazlalığına, sahanın vüs'at ve nüfusun kesafetine karşı bu adedi herhalde pek ehemmiyetsiz görerek yeni mektepler inşasını düşünen kaymakam Soydan, bugünün kötü şartlarını bir parça geride bırakınca bu düşünceyi tahakkuk ettirecektir.

## Gayrimenkul satış iânı

Kütahya İcra Memurluğundan:

Bir borçtan dolayı haczolunup satılmasına ara gelen Meydan mahallesinin Musalla evarında ve tapunun Ağustos 1940 tarih ve 133/121 numarasında kayıtlı 689,50 M. 2 ve şarkan Hacı Tosun bahçesi, şimalen Şerife bahçesi, garben Hacı İsmail bahçesi, cenuben Yeşil Hacı bahçesi ile mahdud bahçe 3/11/1942 tarihine müsadık Sah günü saat 14 den 16 ya kadar dairede açık artırma ile satılacaktır. Şartnamesi 23/10/1942 tarihinden itibaren herkes tarafından görülebilir. Bu artırmada artırma bedelinin gayri menkule tahmin olunan kıymetinin % 75 ni bulmadığı takdirde en çok artırma taahhüdü baki kalmak şartile 10 gün daha uzatılarak 13/11/1942 Cuma günü aynı saatte en çok artırma ihalesi yapılacaktır. Artırmaya iştirak edenlerin tahmin olunan kıymetinin % 7,5 mibesinde pey parası alınır. Satış peşindedir. İhaleyi müteakib takribi olarak 20 gün geçmemek üzere alıcıya münasib bir mehil verilebilir. Dellâliye masrafı ile alıcı namına tescil ve teslim masraflarının satış tutarından ödeneceği. İptek sahibi alacakları ile diğer alacakların gayri menkul üzerindeki haklarını, hususile faiz ve masrafa dair iddialarını evnaki müşbitelerile 15 gün içinde idareye bildirmeleri, aksi halde hakları tapuya sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmaları ve fazla malûmat almak isteyenlerin daireye müracaatları lüzumu ilân olunur. (942/445)

## Üsküdar Asliye İkinci Hukuk Hâkimliğinden:

Kadıköyünde İkbaliye mahallesi Borulmuş sokak No. 13 de Aysel Öreney tarafından kocası Mehmed aleyhine açılan boşanma davasından dolayı ikametgâhının meçhul olmasına binaen 18/9/1942 saat 14 de muallâk bulunan mahkemesinde hazır bulunması için ilân yapıldan debliğata rağmen mahkemeye gelmemiş olduğundan duruşma 20/10/1942 saat 15 se talik edilerek giyaben mahkemesine devam edilmesine karar verilmiş ve giyab davetiyesinin bir nüshası mahkeme salonuna talik edilmiş olduğundan yevmi ve saati mezkûrda mahkemede isbati vüoud etmediği takdirde giyaben mahkemeye devam edileceği ve lüzum görülen karar itihaz edileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (942/1151)

## Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

Roma halkı hükümet şefi ile tam bir görüş ve his birliğindeydi, kararı bütün kuvvetile alkışladı. Radyonun Quirinal meydanından alarak odama kadar getirdiği ses uğultusu elân kulaklarımdadır, fakat aradan iki yıl üç ay geçtikten sonra aynı Quirinal meydanından geçen iki dostun bugün fısıltı halde ne konuştuklarını duymak isterdim.

Maalesef buna imkân yoktur, buna mukabil işitiyoruz, ki İtalya hükümeti harb hedeflerini gayri resmi şekilde tesbit ederek gayri resmi şekilde en fazla güvendiği dört gazeteye hususi şekilde bildirmiş ve bu gazetelerde ayrı ayrı birer muharririn imzasını taşıyan makaleler halinde neşrettirerek zemini yoklamak istemiştir. Bu makalelerden anlaşıldığına göre İtalyanın istekleri şöyle hülâsa edilebilir:

«İtalyanın Afrika imparatorluğu geri verilmeli ve bu imparatorluk Çad gölüne kadar derinleştirilerek doğrudan doğruya Afrika sahiline bağlanmalıdır.

«Akdenizde İngilterenin işi yoktur. İngiltere Süveyş ile Cebelüttarikı bırakarak Akdenizden çekilmelidir.

«Cebelüttarik İspanyanın marulıdır, Mısır ise müstakil kalacaktır.

«İtalya bu suretle serbestleşmiş olan Akdenizin serbestliğine hürmet edecektir, fakat kendisi selâmetini temin için Malta ile Korsikaya muhtaçtır.»

Sulh masasında değiliz, İtalyanın talepleri arasında muhik olanlarla olmaları inceleme sırası da gelmemiştir. Yalnız gözüme çarpan bir iki noktaya işaret edelim:

İtalyan meclisi harbin ilk günlerinde harb nakaratı olarak:

— Tunus, Nis, Korsika, nidaları ile çınlayordu.

Halbuki Tunus ile Nisin, adı yoktur, Eğer nakil esnasında unutulmamış ise bu, Fransayı kazanmak ümid ve zarureti ile Almanya tarafından müttefiki üzerinde bir tesir yapılmış olduğunu gösterir.

Mısırın müstakil kalacağı ehemmiyetle tasrih edilirken Süveyş kanalının ne olacağı müphem bırakılmıştır. Bu da Süveyş münasebetile Almanya ve İtalya arasında henüz kat'i bir anlaşmaya varılmamış olduğuna delâlet eder.

İtalyanın harb hedeflerini gayri resmî surette anlatarak müdafaa eden dört muharrir arasında en mühimmi olan Senior Virgilio Gayda Curnaliya Ditalyada:

— Bu program medenî milletlerin hiç birinin menfaatlerine çarpmaz, munhasıran her hal ve kârda Avrupa vesayeti altında kalması icab eden milletleri ilgilendirir, cümlesini kullanmıştır.

Bu da, hürriyet ve istiklâl denilen şeyin yalnız Avrupaya lâyik görüldüğünü, boyunduruk altında yaşayan Avrupa dışındaki milletlerin bütün lâflara rağmen ne mihverden, nede Anglo-Saksonlardan hiç bir şey beklileyemeyeceklerini gösterir.

★

1940 yılı Haziran ayının bir sabahında içinden gelen hamle kuvvetini susturmuştu çalışarak, yalnız hesaba bakarak, önünde açılan devreyi bir millet için 5000 yılda bir defa tekerrür etmiyecek bir fırsat sayan sinyör Mussolini harbin çabuk biteceği hakkında yaptığı hesabda da yanılmıştır. Harbin nasıl biteceği hakkında yaptığı hesabın nasıl çıkacağını ise, kendisi de dahil olduğu halde bütün dünya ancak istikbalde öğrenecektir.

Ekrem Usaklıgil



# Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

## BU SABAHKI HABERLER

### Almanlar Rjev'de şiddetli bir taarruza geçtiler

Vişi ve Romaya göre Stalingrad harekâtında terakki var, Almanlar alınan yerleri temizliyorlar

Londra, 24 (A.A.) — Stalingrad merkezine varmak için düşmanın semeresiz teşebbüsleri devam etmektedir. Şehrin banliyösünde çarpışmalar çetin safhalar arz etmektedir.

Son Sovyet resmi tebliği Stalingrad ve Mozdokta kanlı çarpışmaların cereyan ettiğini, diğer cepelerde bir değişiklik vukua gelmediğini bildirmektedir.

Tebliğin ilâvesinde Stalingrad sokaklarındaki boğuşmalar hakkında uzun uzadıya tafsilât verilmektedir. Düşman tayyarelerle, tanklarla desteklenen hücumlarda bulunmuş ise de bu hücumlar tardedilmiştir.

Volga üzerindeki bahriye filo-tillâsi harekâta iştirak etmiş ve üç Alman ve Rumen taburunu imha etmiştir.

Stalingrad şimali garbisinde Ruslar biraz ilerlemişlerdir.

Mihverciler Mozdok kesiminde taarruz geçmişlerse de bu teşebbüsleri tardedilmiştir.

Voronejde Almanlar 75 tankla takviye edilen dört piyade alayı ile bir hücumda bulunmuşlarsa da dört saat süren çarpışmalardan sonra bu hücumlar tardedilmiştir.

Az sonra Almanlar yeniden hücum geçmişlerse de bu hücum da tardedilmiştir.

Kalınından bahsedilmemektedir. Fakat buna mukabil Rjevde Almanların yapmış oldukları şiddetli taarruzlar ileri sürülmektedir.

Vişiye göre

Vişi, 24 (A.A.) — Stalingrad şehri içinde Alman kuvvetleri daha ilerlere gitmişlerdir. Almanlar, şimdi, elde ettikleri ara-

### Madagaskarın merkezi alındı

Londra, 24 (A.A.) — Madagaskar adasının merkezi Tananarive dün saat 11 de İngilizler tarafından işgal edilmiştir.

### Hitler Rumen başvekil muavinini kabul etti

Berlin, 24 (A.A.) — Hitlerin umumi karargâhında kabul ettiği Romanya başvekil muavini profesör Antonesco ile görüşmesi iki saat sürmüştür. Bu görüşmede günün bütün meseleleri tetkik edilmiştir.

### İngilterede bir gemi tezgâhındaki ameleler grev ilân ettiler

Berlin, 24 (Radyo) — İngilterenin en büyük gemi tezgâhlarından biri olan Vickers Armstrong ameleleri grev ilân etmişlerdir. Grev sebebi amele yemiyelerinin arttırılmamasıdır.

### Amerikanın Türk'ye sefaretî memurlarından birini hamil tayyare düştü

Vişi, 24 (A.A.) — Berutsen gelmekte olan ve Amerikanın Ankara büyük elçilik kâtiblerinden birini taşıyan uçak Akdenizde düştü.

### Bulgaristan üzerinde Rus tayyareleri uçmamış

Londra, 24 (A.A.) — Birkaç gün evvel Bulgar şehirleri üzerinde Rus uçakları uçuğu ve bombardımanında bulunduğu hakkındaki haberler Moskovada resmen tekbiz edilmiştir.

zinin temizleme işi ile meşguldürler.

Kafkasyada Alman taarruzu gelişmektedir. Ruslar birçok stratejik ehemmiyete sahip tepelerden geri çekilmişlerdir.

Voronejde Ruslar taarruz geçmişlerse de iyi bir notice elde edememişlerdir.

Romaya göre

Roma, 24 (Radyo) — Stalingradta harekât büyük bir süratle inkişaf etmektedir. Almanlar

### Stalingradta şiddetli savaşılar

(Baş tarafı 1 inci sayfada) — Muslar, şiddetli muharebelerden sonra önemli bir yolu ele geçirmişlerdir. Mozdok boigesinde Ruslar, peşinâ piyade kuvveti gelen 40 tankın yaptığı hücumu püskürtmüşlerdir.

Korhug muharebeler

Londra 23 (A.A.) — Stalingrad muharebeleri hakkında korkunç ve hayret verici tafsilât alınmıştır. Caddelerde, yan sokaklarda, mekteplerde, mağazalarda, evlerde, hattâ odadan odaya, çatılarda olduğu kadar mahzenlerde de çarpışmalar yapılmaktadır. Bu harbe piyadenin yaptığı en kanlı ve mahiyeti itibarile en şiddetli muharebe de burada cereyan etmektedir.

Generaller arasında ihtilâl

Londra, 23 (A.A.) — Royterin askeri muharrir yazıyor: Hitlerin generalleri arasında yeniden ihtilâl çıktığı hakkında haberler gelmeğe başlamıştır. Bu gibi güçlükler, şüphesiz ilk defa olarak baş gösteriyor. Fakat bundan evvel Alman genelkurmayı ihtiyat tavsiye ettiği halde Hitler tehlikeleri göze alıyordu. Şimdi ise vaziyet tersinedir. Hitlerin plânı büyük ve kuvvetli müstahkem bir müdafaa hattı tesis ederek çok yorulan ve büyük kayıplara uğrayan tümenleri, imkân hasıl olur olmaz istirahat ettirmek gayesini hedef tutuyor. Bundan başka Hitler büyük kuvvetleri battya nakletmek tasavvurundadır. Buna mukabil Alman genel kurmayı böyle bir harekati imkânsız ve çok tehlikeli olduğunda ısrar ediyor. Çünkü ortada henüz mağlûb edilmemiş büyük bir Rus ordusu vardır. Alman komutanlarının kanaatine göre, Rus orduları imha edilmeye kadar taarruz devam etmek lazımdır.

Verilecek karar ne olursa olsun Almanların tatbik etmek zorunda kalacakları strateji ehlikelerle doludur.

Von Bock'e izin verilmiş

Stokholm, 23 (A.A.) — Svenska Dagbladet gazetesine bakılırsa M. Hitler, iki hafta önce Von Bock'a izin vermiştir.

Stokholm, 23 (A.A.) — Svenska Dagbladet gazetesine göre Von Bock'un cenub doğu ordusu başku-mandanlığından alınması görüş ihtilâfından çıkmaktadır. Bu gazete-yeye göre Von Bock, aynı zamanda Stalingrada hücum edilmeksizin, kuvvetleri Kafkasya harekâtında toplamak istiyordu. Von Bock, Stalingrad'ın Almanlara çok yüksek insan kaybına mal olacağı kanaatinde idi.

Romanyada teşrî iktidâr selâhiyeti Antenoskoya verildi

(Baş tarafı 1 inci sayfada) — Rutiyet hükümlerine mutabik olup olmadıkları hakkında âli divanın karar verne selâhiyetini kaldırmaktadır.

Kararnamede ezcümle şöyle denilmektedir:

«Bugünkü Romanyada meşrutiyet yoktur ve bu bakımdan âli divanın meşrutiyet yüksek mahafızı olması sıfatının bir ma-nası kalmamıştır.»

metodlu bir surette hücumlarına devam etmektedirler. Her taraf ateş ve toz yığını altındadır. Almanlar şehri çevreleyen istihkâmları birer birer susturmaktadırlar. Bu istihkâmlar, bu harbe şimdiye kadar rastlanan istihkâmların en sağlamıdır.

Berlin, 24 (A.A.) — Son günlerde Rjev yakınında Rusların taze kuvvetlerle yapmış oldukları taarruzlar çok kanlı kayıplarla akim braktırılmıştır.

### Pirinç komitesi Valinin riyaseti altında toplandı

(Baş tarafı 1 inci sayfada) — İki tarafı âmil olmaktadır. Tüccarların dediğine bakılırsa, bu vaziyet önümüzdeki ayın ilk haftasına kadar sürecek-tir. O vakit, yeni mahsul gelmeğe başlayacağından bugünkü hal kendiliğinden zail olmuş olacaktır. Ancak yeni mahsulün süratle ve hemen piyasaya sevk-i için tüccarlar bir teklifte bulunmuşlardır. Hükümet yeni mahsul pirinçin % 10-20 kısmına el koymuştur. El konan bu kısım müstahsil tarafından teslim edilmeyeceği geride kalan kısım serbest bırakılmaktadır. Eğer hükümet tüccarlardan taahhüd alarak, el konan kısım teslim edilmeden mahsulün bir kısmının piyasaya sevkini temin ederse, sıkıntı bugünlerde giderilmiş olacaktır.

Tüccarlar tarafından yapılan bu teklif alâkadarlar tarafından dinlenmiştir. Keyfiyetin Ticaret Vekâletine bildirilerek piyasanın pirinçsiz bırakılmaması karar altına alınmıştır.

Ancak, şu kadar var ki, bu hususta salâhiyet sahibi bazı zevatın iddiasına göre, İstanbulda şehrin birkaç aylık ihtiyacına yetecek miktarda pirinç vardır. İstanbulla pirinç getirilmesi temin edildiği takdirde, gelen imallar da, diğerleri gibi depoaltı edilecek, kara borsanın pençesi bunlara da yapışacaktır. Bu müta-leayı makul bulmak gerektir. İstanbul, pirinçsiz kalmış değildir. Fazla fiati veren, istediği miktarda, elaltından pirinç temin edebiliyor. Binaenaleyh, bu noktaya nazara uyarak, İstanbulla, getirilecek pirinçlerden, ucuz olarak halkın faydalanabileceğini hiç zannetmiyoruz.

Millî korunma kanunu

(Baş tarafı 1 inci sayfada) — Rasında bahsedilmiş olduğu halde hemen hemem devamlı bir surette cezaların asgari hadlerinin hükmedilmekte olduğunu bildirmekte ve «hâkim cezaî kanununun tayin ettiği hadler arasında tab-bik hususunda takdir hakkına maliktir. Bu takdir hakkını kullanan hâkim suçun vahametini nazarı itibara almağa mecbur-dur. Bu vahâmet suçun icra vasıtalarına, mevzuuna, icra tarzına, suçtan zarar görenin uğradığı mağduriyetin ağırlığına, kas din doğurduğu zarara, suçlunun cürmü işlemesine saik olan sebeblere, seciyesine, cezai ve adli sabikasına, suçtan evvel takib ettiği hayat tarzına, suç işlerken ve işledikten sonraki tavrı hareketlerine, ferd, aile, cemiyet bakımından vaziyetine velhasıl suçta hususiyet veren, cezanın şahıslandırılmasına yarayan daha birçok hallere tâlîk eder. Ceza-nın muttarid bir surette asgari haddinin tatbiki diğer kanun-larda olduğu gibi millî korunma kanununun tatbikini de zâfa uğ-ratır. Bu tatbik tarzı ile hiç bir zaman devletin bünyesi, iktisad ve millî müdafaa bakımından lâyıki veçhile siyanet edilmez. Bugün-kü fevkalâde şartlar içinde fevkalâde tedbirleri ihtiva eden bu kanundan beklenen gayenin te-

«Tükiye bir lâhze bile hariçten gelen tazyikler karşısında boyun eğmemiştir.»

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ettirmek azminden hiçbir vakit uzaklaşmamıştır. Bu siyaset evvelce doktor Refik Saydam tarafından takib edilmiş ve Şükri Saracoğlu tarafından da aynı metanete muhafaza edilmektedir. Harbin inkişafında görülen tabavüüllere, Türkiye-yeye komşu bulunan memleketlerdeki diplomatik faaliyetlerin med ve cezârlarına ve bazı hükümet merkezlerinde yapılan iddialara rağmen Türkiye'nin siyasi veçhesinde hiçbir değişiklik yoktur.

Müşellâh bitaraflık

Bu siyaset müşellâh bir bitaraf-lıktır ki manası Türkiye'nin ancak kendi millî topraklarında taarruzla uğradığı takdirde müdafaaaya geçmesidir. Böyle bir siyasetin bugüne kadar tesadüf olunan bin türlü siyasi ve iktisadi müşküller arasında ve Türkiye'nin ateş bir çemberle çevrilmiş olmasına rağmen bütün muhariblere karşı tam bir dürüstlükle tat-bik edilmiş olması ancak Cümhuriyet isme inönünün ve onunla beraber çalışanların gösterdikleri azim ve iyi görüşü sayesinde mümkün olabilmektedir. Bu kat'î bitaraflık siyasetinin, mütemadî ve değişmez bir tarzda, bir taraftan Alman - Türk dostluk muahedesile, bir cihetten de İngiltere - Türkiye ittifakile elifine muvaffak olunması da kayda ve tak-dire değer bir hâdis addedilmek icab eder.

Muharebenin Kafkasya ve Karadeniz sahillerine kadar ilerlemiş olması, Mısırda yapılan sa-vaşlar, İran ve Irakda mühim miktarda İngiliz kuvvetlerinin tahşid edilmiş olması gibi hâdiseler, şüphe yok ki yeni bazı vaziyetler ihdas ederek Türk milletini daha büyük bir teyakkuza la hareket etmeğe mecbur edebilecek mahiyettedir. Fakat bugün kü vaziyete bakarak diyebiliriz ki Türk milletinin kendisine rağmen, harbe sürüklenemesine inanmak için ortada hiç bir sebeb mevcut değildir. Hattâ Rus Karadeniz filosunun Türkiye limanlarında eterne edilmesi meselesi bile mevzuu bahsolsa, Ankara hükümetinin milletler arası kaidelere tamamen riayet etmek suretile bunu halledeceğinde şüphe edilemez.

Boğazlar

Türk efkârı umumiyesini esaslı bir surette meşgul edebilecek yegâne tehdid membaı Sovyetlerin Boğazlar üzerinde emperyalist bazı iddialarda bulundukları rına dair yapılan ifşaat olmuştur ki bu tehdiye karşı da Londra ve Vaşington derhal Ankaraya teminat vermekte gecikmemişlerdir. Buna rağmen Türk ve Rus münasebetleri bilhassa von Papene karşı yapılan suikasd failerinin muhakemesi esnasında oldukça müşkül şartlar içinde cereyan etmiştir. Almanyaya gelince von Papen Türkiye harbe girmeği kabul ettiği takdirde Al-manyanın kendisine Suriye, Filistin, İran ve İralu vâdetmiş olduğu hakkında İngiliz gazetele-rinin haberlerini kat'î surette yalanlamıştır. Gene von Papenin, vaziyet ne olursa olsun Alman-yanın Türkiye ile sulhü muhafaza edeceğine dair olan beyanatı da bu vaziyetin mütaleası esnasında ayrıca kayda şayan görülmek icab eder.

Harcıye Vekilimize ameiyat yapıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada) — İkinci ameliyat

Ankara 23 (Hususî) — Harıcıye Vekilimizin bugün yapılan ameliyattan sonra kendisine önümüzdeki günlerde ikinci bir ameliyat daha yapılması lüzumu tesbit edilmiştir. Almanyadan gelen mütehassıs ve asistanı birkaç gün daha şehrimizde kalarak bu ikinci ameliyatı da yapacaklardır.

Harıcıye Vekilimize ameiyat yapıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

İkinci ameliyat

Ankara 23 (Hususî) — Harıcıye Vekilimizin bugün yapılan ameliyattan sonra kendisine önümüzdeki günlerde ikinci bir ameliyat daha yapılması lüzumu tesbit edilmiştir. Almanyadan gelen mütehassıs ve asistanı birkaç gün daha şehrimizde kalarak bu ikinci ameliyatı da yapacaklardır.

Harıcıye Vekilimize ameiyat yapıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

İkinci ameliyat

Ankara 23 (Hususî) — Harıcıye Vekilimizin bugün yapılan ameliyattan sonra kendisine önümüzdeki günlerde ikinci bir ameliyat daha yapılması lüzumu tesbit edilmiştir. Almanyadan gelen mütehassıs ve asistanı birkaç gün daha şehrimizde kalarak bu ikinci ameliyatı da yapacaklardır.

Harıcıye Vekilimize ameiyat yapıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

İkinci ameliyat

Ankara 23 (Hususî) — Harıcıye Vekilimizin bugün yapılan ameliyattan sonra kendisine önümüzdeki günlerde ikinci bir ameliyat daha yapılması lüzumu tesbit edilmiştir. Almanyadan gelen mütehassıs ve asistanı birkaç gün daha şehrimizde kalarak bu ikinci ameliyatı da yapacaklardır.

## Japon Amiralleri gittiler

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Kurihara ile Parkotelin Saray - burnuna nazır terasında, kahve içiyordu. Amiral Nomura, diğer vatandaşlarına nisbetle daha uzun boylu, iri vücudlu, mütebes-simdir. 50 ilâ 60 yaşları arasında görünür. Çok naziktir, ömrünün büyük bir kısmını engin denizlerde ve harb gemilerinin monoton dekoru içinde geçirmiş olan Amiral, takriben iki sene - denberi karadan ayrılmaması olmasına rağmen daha toprağa alışmadığı anlaşılıyor, gözü hep denizde...

Öğlen güneşinin bol ziyası altında potada erimiş gümüş gibi parlayan Marmaranın sulasını bana göstererek:

«Şu manzara ne muhteşem değil mi? diye sordu ve devam etti:

«Dün gece, mehtabın zevkini de tattık. Muhakkak ki tabiat, memleketimize karşı çok cömert davranmıştır.

«On beş sene evveline nazaran Türkiye'de fark buluyor musunuz?»

«Tabiat aynı tabiatıdır. Ancak insanlar değişmiş, hayat değişmiş, şehir gelişmiş, kısacası ben ihtiyaçlanmışım, İstanbul gençleşmiş. İlk gelişimde henüz kıyafet kanunu kabul edilmemişti. Şu etrafımızda ve her semtte gördüğüm modern binalar, güzel meydanlar ve yeşil sahalardan yoksun. Şimdi her şey değişmiş, her şey güzelleşmiş. Ankarayı hiç görmemişim. İlk defa olarak ziyaret ettim. Şehrin eski vaziyetini bilmediğime göre, mukayeseyi ancak bir Avrupa şehriyle yapabilirim.

«Samimiyetle söylüyorum ki, başşehiriniz birçok Avrupa şehirlerini geride bırakacak kadar güzel, temiz ve muntazamdır. Ankaradan çok müsbet izlenimlerle ayrıldım.

Bu esnada Amiral Abe de masamıza yer almış bulunuyordu. Fikrini almak için kendisine döndüm. O da aynı samimiyetle meslekdaşının sözlerini teyid etti:

«Takriben on altı sene evvel ben de İstanbulda bulunmuştum. O vakit genç bir subaydım. Kısa bir müddete sığdırılan bu başşehriniz, hakikaten takdirin fevkindir.

Amiral Nomura söze karşılık:

«Abe, sırf kendi gençliğinden bahsediyor. İlk İstanbulda gelişimde ben de genç bir subaydım, dedi.

Amirallerin, maziye aid bu gençlik iddiaları karşısında gülüştük.

«Harbin ne vakit biteceğini tahmin ediyorsunuz, diye Amiral Nomuraya sordum.

«Evvellâ gülümsedi, sonra ciddi ve sakin bir eda ile şunları söyledi:

«Harbin ne vakit biteceğini kestirmek tabii mümkün değildir. Fakat şahsî kanaatim şudur ki, uzun sürecektir. Esasen muharib devletlerin hazırlıkları da bunu göstermiyor mu?»

Amiral Abe ise, daha vezir bir cevap vererek, dedi ki:

«Biz ancak temennide bulunabiliriz, bilen Allah'tır.

Muhterem misafirlerimizle vedalaşmadan evvel Amiral Nomuraya, Türkiye ile Japonya arasındaki münasebatın inkişafı

hakkındaki fikrini sordum.

Amiral hararetili bir lisanla şu cevabı verdi:

«Harbden sonra Türkiye ile Japonya arasındaki münasebatın çok geniş miqyasta inkişaf edeceğine kani bulunuyorum. Bu inkişaf belki sizin tahmininizden daha önemli olacaktır. Bu vesile ile şunu da söyleyeyim ki, Japonların Türkiye'ye karşı hususî bir sempatisi vardır.» M. Koç

Misafirler gittiler

Amiral Nomuranın riyaseti altında geçen Cumandan bir memleketimizde misafir bulunan Japon bahriye heyeti dün akşamki ekspresle Sofyaya hareket etmiştir. Heyet, Sirkeci istasyonunda, Japon büyük elçisi Kurihara, ataşemiliter albay Tateşi ve sefarethane erkânile Alman sefarethanenin bir müessesili tarafından uğurlanmıştır.

Misafirlerimiz dün şehrin temaşaya değer yerlerini gezmiş ve mübayaatta bulunmuşlardır.

### Yurd içinde istihşâl arttırılıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

bin dekarlık arazi nadas edilmiştir. Zirai kombinaların halen 231 traktörü toprak işlerinde çalışmakta ve halk istihşaline bu suretle geniş yardımlarda bulunmaktadır. Kurum bu maksadla gece çalışma ekipleri tesis etmiştir.

Devlet ziraat işletmeleri çiftlikleri 1942 senesi için yüz bin dekar arazi hazırlamış ve bu arazinin ekim işlerini başlanmıştır. Yurdun muhtelif bölgelerine dağılmış olan tohum işlah üretime ve deneme istasyonları bir taraftan çiftçiye yüksek vasıflı tohumluk tedarik etmekte, diğer taraftan da devlet elile yapılmakta olan istihşâl içinde kendi hissesine düşen vazifeyi yapmak tadır. Bundan başka harelerin muhtelif yerlerinde nadas yapılarak ekime başlanmıştır.

Ziraat Vekâleti geniş istihşâl gayretile bütün teşkilâtın harekete geçirmiş, icab eden direktifleri vererek yıllık ekimlerini arttırmalarını istemiştir. Bu faaliyetin önümüzdeki mahsul yılı sonunda iyi neticeler vereceği umulmaktadır.

### TIYATROLAR

RAŞİD RIZA TIYATROSU HALİDE PIŞKIN BERABER

Harbiyede, BELVÜ bahçesinin alt

turka kısmında, bu gece Saat (21,30) da BİR AŞIK LAZIM

Vodvil 3 perde

ERTUĞRUL SADI TEK

Tiyatrosu Bu akşam

Beşiktaşta Şen sinemada PAŞA HAZRETLERİ

Vodvil 3 perde

### DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve ÇILD YARALARINA fevkalâde iyi çedir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder. HER ECZANEDA BULUNUR.

Şöhretli ülkeleri aşan İhtisamî dillerde dolaşan

### MEMNU MEYVA

BARBARA STANWYCK - HENRY FONDA'nın

Bütün kalbleri dile getiren

Bütün gönüllere heyecan veren son filmleri

BU AKŞAM: LÂLE'nin

İstanbul halkna hediye ettiği ilk san'at incisidir.

Pek az kalan numaralı yerlerin kapatılması. Tel: 43595

Yarın Matinelerden itibaren

### TAKSİM SİNEMASINDA

Yeni ve görülmemiş 2 güzel film birden:

### Parisin son günleri KAPTİ KAÇTI

Rex Herrison - Karen Verne tarafından oynanmış Macera ve Casusluk filmi

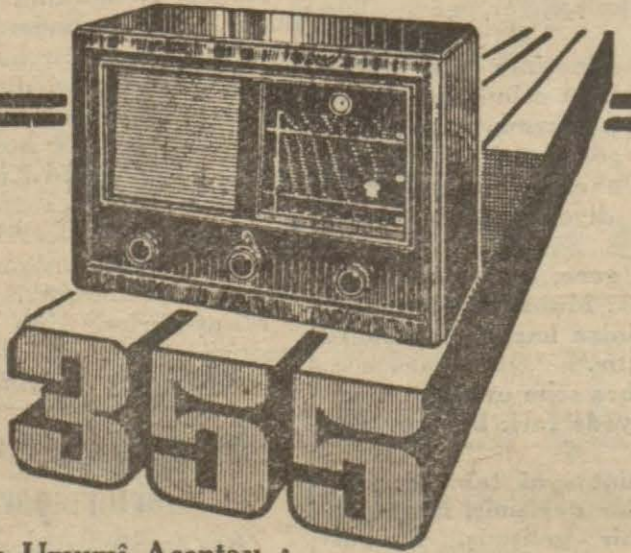
(Huny Charlie, Huny) son derece gülmüç ve neçli güzel bir komedi filmi





## DIKKAT! 943 MODEL

Mevsimin en  
**ŞIK**  
**UCUZ**  
**SAĞLAM**  
Radjosunu  
Piyasaya arz etmekle ORION İftihar eder.



Türkiye Umumi Acentası :  
**TÜRK RADYO VE ELEKTRİK LTD. ŞİRKETİ**  
Galata posta kutusu 1557, telefon: 44032

## Kız ve Erkek kısımları BOĞAZIÇI LİSELERİ

Ana sınıfı — İlk — Orta — Lise

Bütün kısımlarda derslere İktisadın 1 inci Çarşamba günü başlanacaktır.

Yatılı ve yatısız talebe kaydına ve eski talebenin kaydının yenilenmesine başlanmıştır.

ARNAVUDKÖY ÇİFTESARAYLAR — Telefon: 36.210

## FENNİ SÜNNETÇİ EMİN FİDAN

Evlerinde sünnet yapılması müsaide olmalarıyla taşradan bilhassa sünnet için gelen ve gayrimüslimlerden fennen bu ameliyeye ihtiyacı olan yaşları büyük, küçük olan ameliyatları muayenehanemde kolaylıkla yapılır ve istirahatleri temin olunur.  
KABİNE Beşiktaş Erip apartmanı. Tel: 44395  
EVI: Suadiye İstasyon arkası No. 17. Tel: 81773



## DAKTİLO ARANIYOR

Büroda kasiyer ve daktilo olarak çalışmak üzere Fransızca mükemmel bilen bir Türk bayana ihtiyaç vardır. Kefalet verilmesi şarttır. Taliblerin Yenipostane karşısında Mimarverded caddesi numara 26 ya müracaatleri

İLK — ORTA — LİSE

Kız Erkek **İstiklâl Lisesi** Yatılı Yatısız

Talebe kaydı için her gün müracaat edilebilir.

ŞEHZADEBAŞI, POLİS KARAKOLU ARKASI

Telefon: 22534

## Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammed bedeli 3787 (üç bin yedi yüz seksen yedi) lira 30 (otuz) kuruş olan muhtelif eb'ad ve miktarlarda demir rondelâ, galvanize rondelâ, bakır rondelâ ve gupilya taahhüdünü ifa edemeyen müteahhidî nam ve hesabına (2.Birincitegrin.1942) Cuma günü saat 14 (on dörtte) Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından pazarlık suretinde satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 568 (beş yüz altmış sekiz) lira 10 (on) kuruşluk kat'i teminat ve kanunun tayin ettiği vesikâle birlikte pazarlık günü saatine kadar komisyonca müracaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonca parasız olarak dağıtılmaktadır. (10021)

Gözetim hücumu üzerine 25/9/1942 tarihli Cuma gününden itibaren aşağıdaki hanlıyö katarları hizmetlerinde yazılı olan İstasyonlar arasında işlemeyecektir. Arzu edenlerin İstasyonlardan izahat alabilecekleri ilân olunur. «10349»

Tren No. sı

24	İstanbul - K. Çekmece
29	K. Çekmece - İstanbul
22	Yeşilköy - K. Çekmece
26	"
32	"
34	"
44	"
46	"
52	"
27	K. Çekmece - Yeşilköy
31	"
37	"

## İst. C. Müddei Umumiliğinden:

İstanbul ceza ve tevkil evine aid süt, yoğurt ve et eksikliği 25/9/1942 günü lera edileceği 22/9/1942 günlük gazetelede yazılı olmadığı görüldüğünden şu kararda yazılı ihtiyaçların eksikliği 25/9/1942 günü saat 15 de yapılacağı tayin edilmiştir. «10400»

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

## Devlet demiryolları meslek okuluna talebe alınacaktır.

### Devlet demiryolları umum müdürlüğünden:

Devlet Demiryollarının muhtelif ihtisas şubeleri için memur yetiştirilmek üzere Ankara'da bir «Demiryol meslek okulu» tesis edilmiştir. Mekteb yatılı olup tedris müddeti üç senedir. Talebinin her türlü elbise, yiyecek, yatacak ve tedris malzemesi idarece parasız temin edilir.

İşbu mekteb mezunları devlet demiryollarında işe mezunlarına mahsus maaş ve haklara sahip olurlar. Askerlik mükellefiyetlerinde kısa hizmete tâbi tutulurlar.

Demiryol meslek okulunu iyi derecelerde bitirenler arasında veyahud meslek hayatında yüksek ehliyet gösterenlerinden önceki memleketlerde idare hesabına yüksek tahsil ve ihtisas yaptırılmak üzere her sene ayrıca talebe ve memur seçilecektir.

#### KAYIT VE KABUL ŞARTLARI:

- 1 — Türk olmak.
- 2 — İdaromiz hekimleri tarafından yapılacak sıhhat ve priktoklinik muayenelelerinde sıhhatle olduğu anlaşılmalıdır.
- 3 — 14 yaşını doldurmuş ve 18 yaşını bitirmemiş olmak.
- 4 — Açılacak müsabaka imtihanında kazanmak, «imtihanlar türkçe, matematik ve tabiat bilgisinden yapılacaktır.»
- 5 — En az orta okul mezunu olmak, «tahsil seviyesi ortadan yüksek olanlardan meslek okulunun birinci sınıfına kabul olunurlar.»

#### MÜSABAKA İMTİHANLARI:

Ankara, İstanbul, «Haydarpaşa ve Sirköide» Eskişehir, Balıkesir, Afyon, İzmir, Kayseri, Adana, Malatya, Erzurum, şehirlerinde işletme müdürlüklerinde 1.Birincitegrin.942 Perşembe günü yapılacaktır.

Talibler mühayet 30.Eylül.942 tarihine kadar imtihan olmak istedikleri şehirlerdeki demiryolları işletme müdürlüklerine birer dilekçe ile müracaat etmelidirler.

Dilekçelere ilâz edilecek vesikalar şunlardır:

- 1 — İsteklinin bugünkü halini uygun fotoğrafı taşıyan nüfus hüviyet çizdani.
- 2 — Mekteb diploması veyahud tasdiknamesi ebunlara yapıştirılan fotoğraflarda talebinin bugünkü halini gösterecektir.»
- 3 — İyi huy kâğıdı.
- 4 — Aşu kâğıdı.

İşletme merkezlerinde bulunan istekliler yukarıda gösterilen dilekçe ve vesikalarmı bizzat işletme müdürlüklerine göstererek bir kayıt numarası alacaklardır.

Diğer yerlerden gelecek istekliler, 20 den 28 Eylül'e kadar en yakın demiryol İstasyonuna gelecek işbu dilekçe ve vesikalarmı İstasyon şefine gösterecek ve dilekçelerini kaydedildikten ve İstasyon mühürle mühürlendikten sonra seyahat edecekleri trenin, tarih, numara, ve saatini yazdıracaklar ve bu vesika ve dilekçe ile trende ikinci mevkiide parasız seyahat edeceklerdir.

İşbu istekliler müracaat ettikleri İstasyona göre en yakın işletme merkezine giderek orada imtihan olmağa mecburdurlar.

Anak müracaat tarihlerindeki tren vaziyetine göre gidecekleri en yakın işletme merkezine 30.Eylül.942 tarihinden evvel yetişemedikleri takdirde bu tarihten evvel yetişebilecekleri diğer işletme merkezlerinden en yakınına giderek orada imtihana girebileceklerdir. Talebe yolda kontrol esnasında üzerinde bulunduracakları işbu vesikalari kaçar memurlarına göstereceklerdir.

İstasyonlardan bu suretle işletme merkezlerine gelen talebe derhal işletme müdürlüklerine müracaat ederek yanlarındaki vesikalari yukarıda yazıldığı gibi bizzat alâkadar işletmeye verecek ve kayıt numarası alacaklardır. İstasyonlara müracaat edeceklerin, gerek trenleri beklemek üzere, vakit kaybetmemek ve rahatsız olmamak ve gerek yukarıdaki tarihlerde işletme merkezlerine yetişebilmeğin için tren vaziyetlerini evvelden tahkik etmeleri menfaatleri icabındandır.

İsteklilerin işletme merkezlerine müracaat tarihlerine göre müsabakadan evvel veyahud müsabakadan sonra işletme müdürlüklerince tesbit edilecek tarih ve saatlerde sıhhat heyyetlerine muayeneleri yapılacaktır.

Müsabaka imtihanından ve muayeneden sonra istekliler, neticeyi beklemekle birlikte işletme müdürlüklerinden alacakları parasız seyahat müsaadenameleri geldikleri İstasyona döneceklerdir. Bunların arasında neticeyi imtihan yapılan şehirlerde almak isteyenler bulunursa bu arzularını ve oradaki adreslerini dilekçelerinin altına yazdırmalıdır.

Anak bunlar mektebe kabul edilmelerine dönecekleri yerlere parasız seyahat hakkını kaybederler. Sıhhat muayenesinde ve müsabaka imtihanında kazananların adreslerine tebliğat yapılır ve Ankara'ya kadar parasız seyahatleri ayrıca temin olunur.

İşbu meslek okulunda tahsil edenler beş senelik mecburi hizmete tâbi tutulacaklarından mektebe girerken getirecekleri noterden musaddak taahhüd senedinin nümesini işletme müdürlüklerinden tedarik edeceklerdir.

«7822 - 9975»

Saçınız Dökülüyorsa, Başınızda Kepek varsa?

## MAJİK SAÇ EKŞİRİ

Kullanınız. tesirini derhal görürsünüz

## Devlet hava yolları umum müdürlüğünden:

Kış mevsimi dolayısıyla 22 Eylül 1942 tarihinden itibaren hava seferlerinin hareket saatlerinde aşağıdaki değişiklik yapılmıştır.

«Pazardan maada hergün»

Ankara - İstanbul		Saat Dakika	
Ankara şehirden oto.	13 30	Sirköci Tren	7 40
Ankara meydan Tay.	14 20	Yeşilköy İstasyon	8 30
Yeşilköy meydan Tay.	16 20	Yeşilköy meydan Tay.	8 45
Yeşilköy Tren	17 39	Ankara meydan Tay.	10 45
Sirköci İstasyon	17 39	Ankara şehire oto.	11 15

«Pazardan maada hergün»

Ankara - Adana		Saat Dakika	
Ankara şehirden oto.	13 30	Adana şehirden oto.	8 —
Ankara meydan Tay.	14 —	Adana meydan Tay.	8 30
Adana meydana Tay.	16 —	Ankara meydana Tay.	10 45
Adana şehire oto.	16 30	Ankara şehire oto.	11 15

Ankara - Elâzığ «haftada üç gün»

Sah, Perşembe ve Cumartesi		Elâzığ - Ankara	
Saat Dakika		Pazarlesi, Çarşamba ve Cuma	
Ankara şehirden oto.	10 30	Elâzığ şehirden oto.	6 30
Ankara meydan Tay.	11 —	Elâzığ meydan Tay.	7 30
Elâzığ meydana Tay.	14 —	Ankara meydana Tay.	10 45
Elâzığ şehire oto.	14 40	Ankara şehire oto.	11 15

«10272»

## Toprak mahsulleri ofisinden:

### Otomatik telefon santrali alınacaktır.

O L 45 tipinde Ericsson marka otomatik telefon santrali 32 dahili aboneli, 3 Harici aboneli

5 mükaleme devreli «Aynı anda on malûne beraber konuşabilir» harici dahili bağlayan münavasit telefon malûnesi, kuru redresör, imlâ nazımı ve 2 adet 24 voltluk akümülatör bataryesile komple.

İsteklilerin santrali görmek üzere umum müdürlüğümüze müracaat etmeleri ve 30.9.1942 tarihine kadar tekliflerini göndermeleri ilân olunur. «10219»



## GÖZEN KREM

Hakiki güzellik kremi

## GÖZEN PUDRA

en ince tutan pudra yeni renkler

## Gözen Briyantini

Kristalize ve likit  
Yağlı - Yağsız

Güzellik Sütü - Cildi gençleştirir. Kadife gibi bir ten yaratır

GÖZEN ALLIĞI cazib renkler Lâvanta Çiçeği

GÖZEN'in dört kokulu losyonları

SEV BENİ  
O Y A  
ESMER  
HÜLYA

GÖZEN'in Du'daktan Kal'be parfümu

İtiryat depoları Gözen müessesesi Büyük Postane caddesi No. 5

## İSTANBUL ve TAŞRADA

### Kitabcılar, Gazeteciler

ve bilûnum gazeteler bayilerine mahsus

## MÜHİM İLÂN

Badema: Almanca günlük gazeteler, haftalık resimli harb mecmuaları, kadın ve moda mecmuaları

**SIGNAL:** ALMANCA, İTALYANCA, FRANZIZCA  
İNGLİZCE ve RUMCA.

Gazete ve mecmualarını, teslim şartlarını ve fiyat listelerini ancak aşağıdaki Türkiye için umumi bayîinden tedarik ve temin edebilirsiniz:

Umumî bayii: JOHANN BAYER

ESKİ GÜMRÜK SOKAK No. 38, GALATA — İSTANBUL

Posta kutusu: 1580

## Resmî dairelerin nazarı

### dikkatine:

Evvelce mevcut ve Maarif Cemiyeti ile birlikte hareket eden (Resmî ilânlar T. L. Ş.) tasfiye haline girmiş bulunmaktadır. Bundan sonra gazetemizde neşredilecek Resmî ilânlar 16/9/1942 tarihinde yeniden teşekkül ederek işe başlayan

## Türk Basın Birliği Resmî İlanlar Kollektif Şirketi

tarafından idare edilecektir.

Gazetemizin bundan evvel ilân neşrine vasıtalık eden şirket ve teşekküllerle hiç bir alakası kalmadığını, dan bundan böyle ilânlarımızı; aynı fiat ve şartlar dahilinde İstanbulda

## Ankara caddesinde Kaya Hanında Türk Basın Birliği Resmî ilânlar Kollektif Şirketi

merkezine yollamanızı ve bedellerini de aynı adrese göndermenizi rica ederiz.

## PARA PARAYI ÇEKER

Te İŞ BANKASI İHTİŞARİ KURULU TASARRUF

T. İŞ BANKASı K. TASARRUF HESABLARI

2 İkincitegrin

Kesidesine ayrılan İkramiyeleri:

1 adet 1000 liralık

1 » 500 »

2 » 250 »

14 » 100 »

10 » 50 »

60 » 25 »

60 » 10 »

«10272»